

**eso eso
eso eso**

naš čas

PIZZERIJA »CIGLER«
Šoštanj Tel.: 063/882-268

velenje, 10. januarja 1991
številka 1, cena 12 dinarjev



SE JE ZAČEL
ČAS ŽAGAR-
JEV — So direktorji na udaru zaradi slabih poslovnih odločitev ali ker je priložnost, da se jih zamenja sedaj tako primerna

STRAN 2



106 SE JIH JE
NA RUDNIKU
ODLOČILO ZA
24 PLAČ NAME-
STO DELOVNEGA
MESTA — na Rudniku lignita Velenje rešujejo presežke delavcev na čim manj boleč način.

STRAN 4



NEZAPOSLE-
NOST POSTA-
JA DEL NAŠE
VSAKDANJO-
STI — Pa se ob tem kar nekako premalo zavedamo vseh težav, ki jih nosi s sabo

STRAN 12



Letos prvič smo tudi Velenčani silvestrovali na prostem. Veliko se nas je zbralo še zlasti zadnje minute starega leta, ko je postajalo razpoloženje vse bolj razburljivo. Ura je odbila polnoč. Nastopilo je novo desetletje, zadnje Seveda smo tudi nazdravili: za srečo, zdravje, zadovoljstvo, za vsoko novo leto stvo, za uspehe. Nazdravili pa smo tudi turističnemu društvu Velenje in Kulturnemu centru, organizatorjem srečanja.

Ali so veselje izkazovali z metanjem petard. Žal pa jih je bilo toliko, da so se nekateri počutili, kot da je vojna... Več veselja je prinesel že kar pozabljeni ognjemet.

Ob polnoči je zbranim zaželet srečo velenjski župan Pancrac Semečnik, ki je tudi v kvartetu začel prepevati Zdravljico, pesem se je razširila po celotnem trgu.

Prepevali pa smo še in še. Veselili smo se novega leta, leta, ki pred nas postavlja kup vprašanj, gotovo tudi veliko presenečenj. Zato še enkrat: Naj bo SREĆNO!



Termoelektrarne Šoštanj

Letos manj elektriKE

Za preteklo leto je bilo po elektroenergetski bilanci predvideno, da naj bi v Šoštjanju proizvedli 2 milijardi 987 milijonov megawatnih ur električne energije. V omrežje so jo poslali nekoliko več — 3 milijarde 99 milijonov kilovatnih ur in tako presegli plan za 3,8 odstotkov. Še zlasti je bila proizvodnja višja sredi leta, potem pa je začela upadati (tako so narekovali potrebe). Novembra so na primer dosegli le 56,8 odstotka, decembra pa 83 odstotkov predvidene mesečne proizvodnje.

Manjša proizvodnja termoelektrarn ter moenrgije šoštjanjskih termoelektrarn koncem leta je tudi vzrok velike količine premoga, ki je ostala na deponiji. Preko 700 tisoč ton ga je, predvidevali pa so, da ga bo manj kot 500 tisoč ton.

S tako veliko deponijo premogatorej vstopajo v letosnjem letu, katerem pa naj bi po dogovorih

proizvedli najmanjšo količino električne energije v zadnjem desetletju. Predvideno je namreč, da naj bi letos poslali v omrežje le 2 milijardi 646 milijonov kilovatnih ur električne. Za takšno proizvodnjo bodo seveda pokurili manj premoga kot so prvotno predvidevali, od rudnika so ga namreč nameravali odkupiti 3 milijone 675 tisoč ton. To pa glede na predvideno proizvodnjo električne v tem letu najbrž ne bo mogoče.

Pred delavci šoštjanjskih termoelektrarn so v tem letu pomembne naloge s področja ekologije. Zavezujejo jih sklepi občinske skupščine, ki grozijo, da bodo morali proizvodnjo močno omejit v kolikor do konca prihodnjega leta ne bodo izpolnili zadanih ekoloških zahtev. V Šoštjanju seveda upajo, da bodo potrebna sredstva dobili, dogovori o tem pa potekajo v teh dneh.

MIRA ZAKOŠEK

ZADNJA VEST

HERMAN RIGELNIK ODSTOPIL

O tem, da namerava Herman Rigelnik odstopiti, se je po Velenju že nekajkrat govorilo, vendar so se te govorice doslej vedno izkazale za neresnične. Tokrat pa ni tako. Herman Rigelnik je odstopil. Kaj je botrovalo tej nagli odločitvi, je bilo vsaj v sredo, ko smo zaključevali tole vest, še težko ugotoviti, v svoji odstopni izjavi pa je Herman Rigelnik zapisal, da je že dovolj dolgo v Gorenju, da so potrebeni kadri z novimi motivi, med drugim pa je omenil tudi zdravstvene razloge.

V sredo, po zaključku naše redakcije, se je Herman Rigelnik o razlogih zaradi katerih namerava odstopiti, pogovarjal tudi s podpredsedniki.

HALO! nama
Telefonski nakup v Namil!
853-500

kom republike vlade dr. Jožetom Mencingerjem. Morda je ta pogovor prinesel novo odločitev.

Herman Rigelnik, ki je prevzel Gorenje v njegovem najbolj kritičnem obdobju, konec maja leta 1983, je takrat z dokaj drastičnimi in za marsikoga težko sprejemljivimi potezami uspel — Gorenju zagotoviti nov gospodarski vzpon. Kritične situacije

so mu bile vedno nov izzik in zato je le malo verjetno, da ga je vse večja zapletenost in nedorečenost v našem gospodarstvu tako omajala, da bi zapisal svoj odstop.

Čeprav v svoji odstopni izjavi, dolgi tri tipkane strani, poudarja predvsem pomanjkanje motivov za uspešno nadaljnje delo, pa ljudje, prav na osnovi prej zapisanega, postavljajo v ospredje še nekatere druge razloge.

Zanimivo ob tej odstopni

izjavi pa je morda tudi to, da je Herman Rigelnik uradno z njo najprej seznanil republiko vlado, čeprav se je o tem po Velenju šušljalo že prejšnji teden. Sele v sredo pa so, kot so nam dejali, odstopno izjavo obravnavali tudi direktorji.

V izjavi Herman Rigelnik tudi predlaga, da ga nasledi na tej funkciji nekdo od najbližjih sodelavcev, možne pa so tudi druge rešitve, ki jih prepusta vladi.

Ceprav je gotovo, da je vsakdo zamenljiv, pa je vendar morebitni odhod Hermana Rigelnika izguba za velenjsko občino, predvsem pa za samo Gorenje.

Konfekcija Šoštanj

Osamosvojitev?

Na pondeljkovem sestanku sindikalne organizacije v šoštjanjski Konfekciji so največ pozornosti namenili nameravani odcepitvi od matične firme v Nazarjah in osamosvojiti. Predlog vodstva

šoštjanjskega podjetja je, da se osamosvoji in sindikalna organizacija ta predlog v celoti podpira.

Za takšno pot so se odločili predvsem zato, da bi zagotovili socialno var-

nost vsem zaposlenim. Končno odločitev bodo sprejeli te dni na zboru delavcev. Na odločitev gotovo vplivajo tudi sedanji zapleti v Nazarjah o čemer več poročamo na notranjih straneh.

323300120

Zeleni direkt

Sklep

»Ustavno sodišče Republike Slovenije je na seji dne 6. 12. 1990 obravnavalo pobudo ZELENIH VELENJA in sklenilo:

Ustavno sodišče sprejme pobudo in začne postopek za očeno ustavnosti in zakonitosti sklepov Skupštine občine Velenje z dne 2. 10. 1990:

1. o razveljavitvi odredbe IS SO Velenje o določitvi cen z dne 22. 6. 1990,

2. o začasnem sprejemu odredbe o določitvi cen«.

Tako se pričenja pismo, s katerim nas Ustavno sodišče Republike Slovenije obvešča, da je bil naš sum v zakonitost poslovanja Skupštine občine Velenje, ko je pod pritiski sindikata sprejemala sklepe v zvezi s cenami stanarin in komunalnih dejavnosti, utemeljen.

Za nami je torej prvo dejanje, ko smo se ZELENI pravzaprav z resignacijo odločili, da nimamo več dovolj energije za nenehne verbalne spopade znotraj velenjskega parlamenta predvsem s tistimi, ki bi morali zagotoviti zakonitost poslovanja.

Vse bolj očitno postaja, da bo stare manire monističnega sistema le težko spremeniti; vrašene so v stare, zdrave kadre in nenehno opozarjanje na nekatere, po našem mnenju, nezakonite postopke, je bilo včasih že prav mučno, saj so se naši parlamen-

tarni kolegi pogosto nasmihali našim intervencijam, češ da se gremo donkihotski boj z mlini na veter. In ko se zaredi vsega balasta, ki je pospremil ta poletni boj (od šikaniranja v skupščini, do gnojnice, ki so jo skupščinski informatorji preko svojih »novinarjev« obilno polivali predvsem po najbolj ekspoziranih poslancih ZELENIH v velenjski skupščini) smo ugotovili, da samo z gorovjem in pisanjem v skupščini ne bo mogoče priti stvari do dna. Zato smo se odločili, da bomo pismeno intervenirali tudi navzen. V tej fazi smo najprej prosili za mnenje družbenega pravobranilca samoupravljanja in Komisijo za statut in pravna vprašanja Skupštine občine Velenje. Odgovora teh dveh »arbitrov« sta nas utrdila v prepričanju o nadaljnji neproduktivnosti dopovedovanja od-

Nekateri zopet kalkulirajo in računajo, da bomo ZELENI »rušili« skupščino. To ni naš namen, kot tudi ni bil namen ščititi prejšnji IS. Površni opazovalci v skupščini pa so v svojih senzacionalističnih komentarjih radi naše delo predstavljal kot neči-

moč pri doslednem uresničevanju sklepov občinske skupštine s tega področja. Svoje bodo zahtevali le v občinskem parlamentu, ampak bodo seznanili preko svojih poslancev o ekoloških problemih doline tudi delegate republike skupščine. V dogovoru z ostalimi strankami so se po svojih močeh vključevali v politično življenje v občini, bodisi na lanskih spomladanskih volitvah, kasneje pri oblikovanju občinske skupštine in vlade, nazadnje še pri kadrovjanju in volitvah novega izvršnega sveta velenjske občine. »Sodelovanje in dogovori so namreč potrebni,« so poudarjali, »saj živimo vsi v istem prostoru

Vsa tako uspešno, če ne še bolj, bodo poskušali delati tudi v prihodnjem letu, v katerem ob ekologiji ne namegravajo nameniti pozornosti samo gospodarskim vprašanjem, ekologiji, kulturi, ampak tudi odnosu do sočloveka.

Tokratni redni zbor stranke krščanskih demokratov občine Velenje pa je bil hkrati tudi ustanovni za krajevni odbor stranke Šoštanj.

T. P.

POD PRHO

Kot na bojišču

Pa smo doživelvi še eno najdaljšo »noč v letu. Eni tako drugi i drugače, vsi pa smo bili i pospremljeni z množico petard, raket in drugih pokalici, ki so švigale po zraku i in po tleh. Bilo je, kot bi bilili sredi bojišča, samo da se ni vedelo, kdo je napaden in kdo napada. Tam okolii pol noči je bilo vse v dimu in grmeli je, da se je bliskalo.

Tisti, ki smo mislili, da so oboroženi, vsaj del strelneva arzenala izpraznili že ob plebiscitu in na bojišč, ter da na novvoletno noč ne bo tako hudoo, smo se krepli ušteli. Naši vrli sodržavljani, so se tookrat oborožili res do zorb. Kljub temu, da so jom veliko municie prestregli že cariniki, in da se je zdaj bat, da drugega blaga ne bodo imeli kam zlagati. Z jugo talentiranostjo za oboroževanjem in streljanjem pa so služili na obeh straneh mjeje. Še posebno zadovoljni so morali biti spet Avstriji, nič manj zadovoljni pa verjetno tudi ne domaći preprodajalci. Kot je slišati iz neuradnih izjav,

tistih seveda, ki s pokanjem niso imeli nič skupnega, je ena petardica v Avstriji veljala 1 šiling, doma, med bratoma pa jo je bilo moč dobiti za 15 dinarjev. Ampak, kaj bi to! Važno je, da je pokalo, da so ljudje poskakovali, da otroci niso mogli spat, da se je zgodila s tem strelnim orojem govoriti tudi v Velenju kakšna nesreča, in da je bila fronta vsaj tisto noč odprta. Samo, da se ni nihče drl — vžgi, ampak so to počenjali pač takrat, ko se jim je streljalo, tako na pamet. Še bolj vžno pa je, da so okoli 2. ure zjutraj res vsi izpraznili skladišča, ali pa omagali kako drugače.

Kdaj bodo na vrsti nove strelske vaje? Pričakovati jih je že ob prvih praznikih, zagotovo pa za Veliko noč. Pa pravijo, da slovenski narod ni in ne more biti narod vojščakov! Pa še to pravijo, da Slovencem standard pada. Po količini v eni noči popokanega, to ne bo držalo!

M. Krstić-Planinc

govornim v skupščini, da še vedno ni razčiščena dilema o zakonitosti postopkov pri posadanju skupštine v delo IS. Tako smo vse skupaj zapakirali v debelo kuverto in poslali Ustavnemu sodišču Republike Slovenije, čeprav ni bilo malo tistih, ki so nas prepričevali, da bo vse skupaj, kot neutemeljena ovadba, priromalo nazaj.

In kaj zdaj? Ustavno sodišče lahko razsodi v prid ZELENIM, ali v prid skupščinskemu vodstvu. Rezultat, kažešenki, ki je bo pa bo gotovo imel posledice. Če se bo izkazalo, da ZELENI nismo prav tolmačili branja skupščinskih zakonov, bo to za nas seveda velika šola in opozorilo, da se je treba branja zaostalega »socialističnega prava«, ki ga je kot dediščino sprejela tudi ta, prva demokratično izvojena velenjska skupščina, lotiti še bolj previdno, kot smo to poneli do sedaj. Če pa se bo izkazalo, da smo imeli ZELENI prav, se bo moralno vodstvo skupštine globoko zamisliti nad svojim početjem in gotovo vprašati delegate, če jim ti se zaupajo vodenje parlamenta!

Nekateri zopet kalkulirajo in računajo, da bomo ZELENI »rušili« skupščino. To ni naš namen, kot tudi ni bil namen ščititi prejšnji IS. Površni opazovalci v skupščini pa so v svojih senzacionalističnih komentarjih radi naše delo predstavljal kot neči-

merno paradiranje in rušenje sedanje skupštine. ZELENI smo pomagali pri podiranju enopartijske vladavine komunistov, hkrati pa dajemo svoj veliki delež pri postavljanju resnično demokratičnega in pravnega reda! ZELENI VELENJA svoje parlamentarno poslanstvo jemljemo zares. Ob zavestni odločitvi, da se bomo ekoloških vprašanj lotevali tudi na političnem nivoju, smo se zadnjega pol leta na videz utipali v pravdanju z vodstvom skupštine, toda le na videz. Za uspešno politično delo je predpogoj pravna država in prenekateri parlamentarci, naši politični nasprotniki, so to pozabili, čeprav so v predvolilnih obljuhanjih vse mahali tudi s to dobrino, ki ne pride sama po sebi, ampak se je treba zanjo trdo in pokončno boriti.

Klub temu pa v parlamentu nismo zanemarjali »čisto« ekoloških tem. Žal te pogosto niso medijsko tako atraktivne, kot kakšna bolj ali manj zanimiva replika. Tako populistično informirani državljanji pa dobitjo vits, da se v parlamentu zgolj hecamo. Pa temu ni tako. Zato vas bomo prihodnjih seznanili s poslubo, ki jo kratko imenujemo PLINIFIKACIJA, je pa po našem mnenju dolgoročno izjemno pomembna za razvoj in obstoj šaleške doline.

Peter Rezman

PO FLUDRU DOL (IN-GOR)

Pranje

Verjetno vsi prav dobro ne veste kaj je »fludr«. Po lajčnu (ne strokovni) razlagi je to praviloma srednji in nižji del na jezovih, ki je omogočil varno plovbo flosarjem in flosom. Flosov in flosarjev v Zgornji Savinjski dolini ni več, na vso nesrečo tudi jezov po zadnjih poplavah ni več, pa tudi Savinja ni več takšna kot njega dni in nemara nikoli več ne bo. Hudourne vode, ki so se novembra zlile v njeno strugo in daleč izvenje, so s sabo odnesle veliko lepega in grdega, še več grdega pustile, in revica Savinja bi se zjokala, če bi v sijini svojih (nekdanjih) tolminov mogla videti svojo sedanje zrcalno podobo.

Lepo so podivjane vode oprale dolino, tako lepo, da ji niti temeljito pranje po poplavah ne more nič pomagati, ali zelo malo. Je pa Savinja s pritoki sprala veliko mostov, jezov, cest, stanoval, podjetij in še česa. Temeljito pranje imajo v gozdnem gospodarstvu, ki se lahko nadaljuje tudi v lesni in-

dustriji, v Elkroju so mehanično delavnicu s pralnico dali v najem zasebniku, ki sedaj veselo pere avtomobile, za nameček pa so sprali še direktorja in dobili direktorico, ki naj bi pomagala pri pranju nakopičenih problemov; prav lepo je opran denimo vodovod s telefonom vred v ljubijskem grabnu, pri čemer je precej pralnega praška prispevala tudi velenjska občina, sicer pa najrazličnejših in učinkovitih detergentov ni manjkalo.

Je pač tako, da je treba priliko izkoristiti, če se sama po sebi ponuja. In nekateri so jo. Kar precej (nedokazanih) primerov »pranja« delnarja in ostalih dobrin je bilo in je še po vsej dolini; pa kaj.

Znadi se, če se moreš, je za mnoge zlato pravilo, ki se ga uspešno poslužujejo in se veselijo svojih »uspehov«, drugi pa neiznajdljivo bentijo in brez vsakega haska tarnajo. Prav jim je. Vsekakor pa bo po (bodočih) fludrih pricurjalo še veliko zanimivih novic.

Slovenski krščanski demokrati — občinski odbor Velenje

Ustanovili krajevni odbor v Šoštanju

Redni zbor stranke, ob koncu preteklega leta so člani slovenske krščanske demokratske stranke, občinski odbor Velenje, namenili pregledu opravljenega dela vv preteklem letu, več pozornosti pa izpolnjevanju preedvolilnih oblub v tem letu.

Med točkami, ki so za okrog 300 članov stranke — simpatizerjev imajo vsaj še toliko — posebnej pomembne, so poleg tretjavi gospodarstva še področje kulture in sociala, da dolino pa so v ospredju ekološka vprašanja. Ni naključje, dat so se v razpravi znova zavzeli in oblubili po-

ne glede na to, da izhajamo iz različnih ideoloških oziroma živiljenjskih izhodišč. Sicer pa je bilo njihovo težišče delovanja ne samo uresničevanje »velikih tem« iz narodnega programa, ampak tudi pozornost manjšim stvarem, ki so človeku prav tako potrebne v živiljenju.

Vsa tako uspešno, če ne še bolj, bodo poskušali delati tudi v prihodnjem letu, v katerem ob ekologiji ne namegravajo nameniti pozornosti samo gospodarskim vprašanjem, ekologiji, kulturi, ampak tudi odnosu do sočloveka.

Tokratni redni zbor stranke krščanskih demokratov občine Velenje pa je bil hkrati tudi ustanovni za krajevni odbor stranke Šoštanj.

T. P.

Nov odbor za kabelski sistem

Velenjski izvršni svet je razrešil dolžnosti dosedanjega odbora za delovanje kabelsko razdelilnega sistema v občini Velenje. Imenoval je novega, ki ga sestavljajo predsedniki krajevnih skupnosti, kjer imamo kabelsko razdelilni sistem, člana pa sta tudi dr. Vladimir Korun in Milan Kneževič. Pred odborom je vrsta zahtevnih nalog, saj so marsikaterje stvari ostale nedorecene.

Novoletni sprejem za duhovnike

Velenjski župan Pankrac Semečnik je povabil zadnje dni lanskega leta na pogovor predstavnike verskih skupnosti. V prijetnem precej dolgem pogovoru so govorili o verskih vprašanjih in med drugim tudi o razvoju sakralnih objektov v našem okolju.



Pogoji za zaposlovanje delavcev pri obrtnikih

Sedanji zaostreni pogoji gospodarjenja zahtevajo, da ponovno opozorimo, da so obrtniki dolžni v vsakem primeru spoštovati minimalni standard za živiljenjske pogoje in kulturne razmere pri zaposlovanju delavcev. Ti minimalni standardi so dogovorjeni s kolektivno pogodbo o delovnih razmerjih med delavci in obrtniku, ki se v Sloveniji uporablja od 1. 4. 1989 dalje in bo veljala do 1. 4. 1994, a se vsako leto prilagaja skladno s prepisi, ki urejajo delovna razmerja. Delavec in obrtnik morata, pred nastopom dela delavca pri obrtniku, skleniti pisno pogodbo o delovnem razmerju, ki pa mora biti v skladu z že navedeno kolektivno pogodbo! V naši občini narašča število obrtnikov, ki zaposljujejo delavce, a silno malomarno ravno pri sklepanju pisne delovne pogodbe. Ko pa sodišče to ugotovi se obrtniki hudejo čes, da sodišče podpira lene delavce. Zato je prav, da ponovimo tiste minimalne standarde, ki morajo biti dogovorjeni in zapisani v po-

godbi o delu in jih mora obrtnik zagotavljati delavcu, ker se sicer za vsakega obrtnika, ki te minimalne standarde ne spoštuje, šteje, da ne izpolnjuje pogojev za zaposlovanje delavcev. V takem primeru mora ukrepati inšpekcija za delo, ki je zato pooblaščena tako v zveznem kot tudi v republiškem zakonu o delovnih razmerjih med delavci in obrtniku. Pri tem so predmet nadzora inšpekcije dela prav vsi predpisi s področja delovnih razmerij in to ne samo zakoni, ampak tudi kolektivne pogodbe, splošni akti in tudi predpisi, ki urejajo vse denarne prejemke delavcev. Zato ni prav, da zadnje čase opažamo, da so navedeni organi pri registraciji pogodb o delovnem razmerju preveč površni ali celo popustljivi, ko se vendar za vse delavce morajo v enakem obsegu spoštovati že navedeni minimalni standardi. Pa si jih oglejmo:

1. obrtnik mora delavcu zagotoviti najnižji osebni dohodek in mu ga izplačati v določenem roku, kar vse je zapisano v čl. 51 in 58 kolektivne pogodbe pa tudi v

natura, kulturnega udejstvovanja ter delovanja v sindikalni organizaciji.

To so minimalni pogoji, ki jih mora obrtnik izpolnjevati do delavca, če sploh želi zaposlit delavca, pa se obrtnik ne more izgovarjati na to, da so sedaj pač takši časi, da je delavec sploh lahko zadovoljen, da je pri njemu dobil delo, kar je v nekaterih primerih tudi res, a res je tudi, da morajo delavci pri obrtnikih biti izenačeni glede svojih pravic z delavci v podjetjih, saj bi sicer bili že ob teh razlikah obrtniki pri svojih ponudbah za prevzem določenega posla že vnaprej na boljšem kot marsikatero podjetju!

Ko tedaj DPS ali sodišče o teh stvareh »modruje« oziroma odloča nikdar ne ravna na pamet, ampak vedno po veljavnih predpisih in zato bi veljalo svetovati obrtnikom, da še velja Prešernova resnica, da le čevlje sodi najkopitar in je zato včasih le dobro prisluhniti kopitarju!

-trihi

DVIT Velenje

Z optimizmom v novo desetletje

Na pobudo aktivnih inženirjev in tehnikov varstva pri delu je bilo pred desetimi leti v Velenju ustavljeno stanovsko društvo varnostnih inženirjev in tehnikov, ali krajše DVIT. V vseh teh letih je društvo delovalo z visoko strokovno usposobljenostjo, z veliko vnočno in iniciativo. Krepilo je stroker ter uspešno povezovalo strokovne delavce, ki opravljajo naloge s področja varstva pri delu. Društvo se je v teh letih tesno povezovalo s številnimi drugimi strokovnimi organizacijami, ustanovljenimi v društvu ter izobraževalnimi ustanovami in centri. Seveda si uspešnega dela brez sodelovanja z drugimi stanovskimi društvami in zvezo DVIT Slovenije ni moč zagotoviti.

Tudi vnaprej, ob vstopu v drugo desetletje, bo velenjsko društvo nadaljevalo z desetletnimi bogatimi izkušnjami in si prizadevalo, da uspehi dela ne bi izostali ter da bi varnost pri delu dobila tisto mesto, ki ji pripada. Kljub slabšemu pogojem varnostnih inženirjev in tehnikov so člani društva optimistično razpoloženi.

Pred novim letom so člani društva varnostnih inženirjev in tehnikov Velenje 10-letnico delovanja svečano proslavili s slavnostno skupščino. Navzoče je navoril predsednik DVIT-a Velenje Dobrivoj Runjak. Med drugim je dejal: »Ob jubileju, ki soprova z dosegom najhujšega povojnega kriza, tako v gospodarstvu kot v odnosih med ljudmi, nismo nobenih pogojev, da bi rádostno praznovali prehodeno pot in

delo. Društvo, ki je vpeto v občinske meje in še nekatere sosednje občine, šteje nekaj deset članov, je pa kljub temu vseskozi v središču dogajanj, ko gre za delovne in živiljenjske razmere. Glas o aktivnih članih, o inženirjih varstva pri delu ter drugih strokovnih sodelavcih, je našel mesto tudi drugod po Sloveniji. Zato smo lahko danes, ob desetletnem jubileju, zares ponosni, še zlasti, ker smo v družbi strokovnjakov, ki veliko pomenijo v Sloveniji, nekateri celo v Evropi.

Naša proslava ne želi biti nič drugega, kot še eno delovno srečanje, na katerem se bomo dogovorili za nadaljevanje dela in to v takšni obliki, ki jo bodo narekovali nove razmere.«

Zatem je bila razprava v kateri so sodelovali vsi vabljeni gosti, ki so med drugim čestitali velenjskemu društvu za 10-letnico uspešnega delovanja. Lani je DVIT Velenje za uspešno delo in sodelovanje prejel od občinskega sindikata srebrni znak, tokrat pa je predstavnica svobodnih sindikatov Velenje podela najzaslužnejšim članom DVIT-a in za desetletno delovanje knjižne nagrade. Prejeli so jih Miroslav Mohorko, Dobrica Simić, Boris Brešar, Jože Miklavc, Samo Mastnak in Franc Mlinar.

Po končani svečani skupščini je ERA — Koplas predstavila nov program začitne opreme, ki ga ERA odslej uvaja med ostale svoje dejavnosti.

B. Mugerle



Med svečano sejo

Tudi Konjičanom škriplje

Slovenske Konjice (zk) — Več zadnjih let smo bili navajeni, da smo konjičko občino dajali za zgled ne le regijskemu ampak tudi republiškemu gospodarjenju. Toda očitno se je tudi to gospodarstvo v znaku konja upešalo. Tako so se znašli v težavah tudi v takih kolektivih kot sta Unior in Konus. Industrija je začela stagnirati in zaostajati, uspešni pa so na srečo vendarle še pri izvozu. In ob tem pravijo, da je izvoz zanje še vedno tudi rešitev. Tako je izvršni svet sredstvi iz proračuna tudi podprt izvozne organizacije. Menijo namreč, da bodo preživele organizacije, ki bodo vsaj polovico proizvodnje prodale na tuje.

Zatika se jim tudi v turizmu, pa čeprav so prav od razvoja tega (in gostinstva) veliko pričakovali. Upajo, da bo bolje zdaj, ko so v Zrečah odprli terme in s tem še popestrili turistično-gostinsko ponudbo.

Toplotna iz globin

Zalec (zk) — Delavci ljubljanskega geološkega zavoda so pri vrtanju v Žalcu že na globini dobrih 900 metrov naleteli na toplo vodo. S tem so se uresničila predvidevanja, da je na območju spodnje Savinjske doline v globini večji bazen tople vode. Že pred novim letom so zavrtali okoli 1100 metrov globoko, ta teden z deli nadaljujejo. O tem, kako topla bo voda, ki bo iz globin pritekla na površje, zazdaj natančno še ne vedo, računajo pa na temperaturo okoli 30 stopinj Celzija.

Toplo vodo nameravajo v Žalcu koristno izrabiti — za ogrevanje prostorov, porajajo pa se še kaki drugačni načrti. O podobni vrtini so že pred časom računalni tudi Celjani in to tudi v bližini meje z žalsko občino, vendar kaj dalj od načrtov niso prišli. Morda jim bodo žalske izkušnje v spodbudu.

Modna konfekcija Elkroj

Kdo bo v Elkroju nosil hlače?

Vse kaže, da so si delavci Modne konfekcije Elkroj iz Nazarij izbrali novletno darilo in ga tudi dobili. Gre namreč za novo vodstvo podjetja. Na razpis za novega direktorja podjetja so se prijavili trije kandidati, med njimi tudi sedaj že bivši direktor Ivan Kramer. Komisija za imenovanje direktorja je zasedala 27. decembra, njen sklep pa je bil, da ne podpira nobenega od kandidatov. Tak predlog je posredovala tudi delavskemu svetu, obenem pa predlagala, da delavski svet imenuje vršilca dolžnosti direktorja (ali enega od treh prijavljenih kandidatov, ali druge osebo). Obenem je kolektiv za pomoč pri reševanju kadrovskih težav zaprosil izvr-

šni svet skupščine občine Mozirje. Predsednik izvršnega sveta se je sestanka komisije tudi udeležil, seveda na podlagi povabila iz kolektiva in na podlagi dejstva, da so v Elkroju bili dolžni izdelati sanacijski program, pri čemer je sodeloval tudi občinski izvršni svet (sanacijski program so že izdelali in ga tudi posredovali izvršnemu svetu).

Komisija torej nobenega od treh prijavljenih kandidatov ni potrdila, obenem pa je predsednik izvršnega sveta Alfred Božič pomol pri odpravljanju posledic po poplavah pogoil z zamenjavo vodstva in to ponovil tudi na seji delavskoga sveta, ki je bila naslednji dan. Delavski svet je pred-

log komisije potrdil in torej ni imenoval nobenega od kandidatov, sprejel pa je predlog izvršnega sveta o sestavi začasnega vodstva podjetja za dobo najmanj enega leta. Vršilka dolžnosti direktorice je tako Marija Vrtačnik (doslej podpredsednica občinskega izvršnega sveta in sekretarka sekretariata za gospodarstvo, plan in finance), njena namestnica Vera Pečnik, zunanjega člana pa sta Anton Rvhovnik in Alfred Božič.

Sindikalna organizacija teh zadev ni obravnavala, ker tudi nihče ni zahteval njenega mnenja. Kadrovske problematike so na pobudo stavkovnega odbora in sindikalne organizacije

obravnavali že prej in povedali, da vodstvu podjetja ne zaupajo. Ob tem so, tako trdi predsednik sindikata, zavzeli stališče, da je delavcem vseeno, kdo je direktor, kdo torej vodi podjetje, delavci zahtevajo le delo in plačo; ta zahteva seveda velja tudi za novo vodstvo. To novo vodstvo je z delom pričelo že prvi delovni dan v novem letu in prvi vtis med delavci je, da se dogaja nekaj novega. Upajmo, da to ne bo tako, kot pri nogometnem klubu, ki dosega slabe rezultate in zato zamenja trenerja. V takih primerih je vsaka sprememba dobradošla, kratkoročno seveda, kako bo dolgoročno, bomo še videli. (jp)

Na Rudniku lignita Velenje rešujejo presežke z odpravninami

Preko sto jih je odšlo, ker so dobili za to denar

Zmanjšanje letne proizvodnje premoga za 400 tisoč ton v preteklem letu so spremljali ukrepi na kadrovskem področju Rudnika lignita Velenje. Cilj, ki jih je k temu silil, je bil, da še naprej obdrže relativno enako ceno dela na enoto proizvodnje in to kljub deset odstotkov manjši proizvodnji. Obenem so že zeleli zaposliti vse štipendiste, presežke delavcev pa reševati, ne da bi povzročali dodatno brezposelnost oziroma tako, da bi bile rešitve čim manj boleče za zaposlene.

Že lani so na rudniku polnoma omejili nadurno delo (zmanjšali so ga za štirikrat), 11 delovnih dni so delali manj kot so prvotno načrtovali, ti dnevi pa so bili plačani 80-odstotno. Na programih, ki niso neposredno vezani na proizvodnjo premoga, so povečali zunanjou realizacijo in tako zmanjšali stroške, ki neposredno bremenijo proizvodnjo premoga.

»Po programu razreševanja presežkov delavcev, sprejetega lanskega julija, je delovno razmerje prenehalo 149 delavcem. Od tega se jih je 12 predčasno upokojilo, 31. smo dokupili leta, decembra pa izplačali 106 delavcem odpravnine,« pravi član kolektivnega vodstva Rudnika lignita Velenje Janko Lukner. Skupaj pa so lani stalež zaposlenih zmanjšali za 290 delavcev, ali drugače povedano — v začetku leta je bilo na rudniku zaposlenih, skupaj s tistimi, ki so takrat še v sozdu REK delali za RLV — 5370 delavcev, konec decembra pa jih je 5082. »Ob tem smo zaposlili samo nekaj več kot polovico štipendistov, vse ostale, predvsem pa tiste, ki bodo delali v jami, pa nameravamo zaposliti v prvih mesecih tega leta. To se mi zdi toliko pomembnejše zato, ker se v zadnjih letih srečujemo s problemom pri dobivanju kadrov za poklic rudarja in menim, da je ena od pomembnih prednosti pri odločitvi za ta poklic prav

ta, da je zaposlitev zagotovljena,« ugotavlja Lukner.

Ena večjih težav pri razreševanju presežkov delavcev z odpravninami je bila, kako zagotoviti sredstva. Aktivno je pri tem sodeloval Zavod za zaposlovanje, vendor pa je tudi po zakonodaji večji del bremena šel na ramena delovne organizacije.

»To smo rešili tako, da so se delavci delno kreditirali sami. Odpravnine bodo dobili v desetih obrokih, razen tistih, ki so vrnili stanovanja. Teh je bilo devetindvajset.« V skupnem številu tistih, ki so dobili odpravnine, jih je tudi šestnajst iz skupnih služb rudnika, to pa je odstotkovno celo več kot je ta odstotek za cel Rudnik lignita Velenje. Na rudniku tako ocenjujejo, da so s tem dosegli enakomerne razporeditev. Osnovni kriterij pri tem pa je bil, da je delavec delal na takem delovnem mestu, kjer ga ni bilo potrebno nadomeščati, oziroma je bilo možno nadomestilo zanj najti s pre-

razporeditvijo znotraj delovne organizacije.

Razreševanje presežkov z odpravninami tudi naprej? »Vse je odvisno od porabe premoga v TEŠ, ki je naš največji odjemalec in seveda od višine proizvodnje. Pri proizvodnji 4 milijone 300 tisoč ton je 5100 delavcev število, ki ga potrebujemo. Je pa res, da struktura ni najbolj ustrezena, to pomeni, da z odpravninami ne bomo nadaljevali v neposredni proizvodnji. Še enkrat pa poudarjam, da je vse odvisno od višine proizvodnje. Bistveno zmanjšanje bi pomenilo tudi nadaljevanje razreševanja presežkov.«

MILENA KRSTIČ-PLANINC

Gorenje Mali gospodinjski aparati Nazarje

Delovna 20-letnica

Delavci Gorenja Mali gospodinjski aparati Nazarje so opravili zadnji delovnik v letu 1990 v soboto, 29. decembra. Od sredine meseca novembra, ko so po poplav znova uspobili prostore in naprave za proizvodnjo, delali v podaljšenem delovnem času, ob sobotah in nedeljah, da bi bil izpad proizvodnje kar najmanjši in da bi kar najhitreje izpolnil naročila kupcev.

Po opravljenem zadnjem delovniku v lanskem letu so

se delavci Gorenja Mali gospodinjski aparati zbrali na priložnostni slovesnosti, ki so jo obeležili z 20-letnico te Gorenjeve tovarne v Nazarju. V dveh desetletjih so tam izdelali več kot 17 milijonov malih gospodinjskih aparatov.

Prvi izdelek je bil stenska tehnika, zdaj pa v tovarni proizvajajo široko paletu malih gospodinjskih aparatov, namenjenih predvsem za predelavo hrane — stenske tehnike, kavne mlinčke,

električne ročne mešalnice s podstavki zanje, sekjalnike, varilce folij, kuhalnike jajc in tudi ure, kar precejšnji pa je tudi prodajni program malih gospodinjskih aparatov.

V letu 1990 so v Gorenju Mali gospodinjski aparati Nazarje izdelali 1.820.000 malih gospodinjskih aparatov, pri čemer so jih 1.390.000 ali več kot 76 % namenili za prodajo na tuje trge. Z izvozom so lansko leto iztrzili dobrih 40 milijonov dolarjev. Lanskoletni dosežki bi bili še večji, če jih ne bi 1. novembra močno prizadela poplava. V treh tednih so z izjemnimi naporji zaposleni v posebej še s pomočjo drugih podjetij in koncerna Gorenje uspobili tovarno za ponovno obratovanje tako, da so izdelali le okrog 150.000 malih gospodinjskih aparatov manj, kot so načrtovali. Sicer pa sta bila lanskoletna proizvodnja in prodaja na tuje največja v vsem 20-letnem obstoju te Gorenjeve tovarne.

(ek)

Priznanje zaposlenim

Vodstvo nemškega Bosch — Siemens Hausgeräte, generalni direktor Robert Bosch Hausgeräte g. A. Sattler in generalni direktor Siemens Electrogeräte g. M. Seifert, sta pred novim letom 1991 naslovila na zaposlene v Gorenju Mali gospodinjski aparati Nazarje pismo. V njem sta med drugim zapisala, da izredno občudjujeta njihovo voljo in odločenost, s katero so se lotili odpravljanja posledic poplav in ustvarjanja pogojev za ponovno proizvodnjo malih gospodinjskih aparatov. »S tem dejanjem ste se izkazali kot močan in zanesljiv partner, tudi kar zadeva sodelovanje v prihodnosti.« Zaposlenim sta ob tem zaželela tudi zdravo in uspešno leto 1991.

Leto '90 leto brezpo- selnih

Lansko leto si bo marsikdo zapomnil tudi kot leto skokovite brezposelnosti. Nič drugač kot drugje, ni bilo v Velenju in sosednjem Mozirju. Na dan 31. decembra je preko velenjskega Zavoda za zaposlovanje iskal do 1274 oseb, od tega 726 žensk, na novo se jih je samo v zadnjem mesecu preteklega leta prijavilo 59. Preko celega leta je uspelo zaposliti dobiti 317. osebam, ki so na to dobročinko na velenjskem zavodu.

S kakšno izobrazbo razpolaga iskalci zaposlitve? Brez poklica jih je bilo na dan 31. 12. 227, I. stopnjo je imelo 340 iskalcev, II. 79, III. 42, IV. 285, V. 254, VI. 29 in VII. stopnjo strokovne izobrazbe 18 oseb. Med njimi je bilo 288 takšnih, ki so iz teh ali onih razlogov, tudi v drugačnejših časih težje zaposljivi.

V Mozirski občini pa je konec decembra čakalo delo na Zavodu 280 oseb (od tega 124 žensk), med njimi jih je največ — 82, razpolago s V. stopnjo strokovne izobrazbe, v celem lanskem letu pa so jih uspeli zaposliti 120.

(mfp)

mali oglasi
Tel. št.: 853 451
855 450



ROLO SERVIS, vam nudi dobrovo in montažo vseh vrst rolet in žaluzij po ugodnih cenah. ☎ 063-24-296 — Andrej.

STAREJŠO HIŠO V ŠMARTEM OB PAKI 44, prodam. ☎ 063-28-235.

Z 750 LE, letnik 1982, registriran do julija 1991. Informacije Dražgo Pavlič, Zg. Dolič 39 A, Mislinja.

KADET 1,3, letnik 1985, 77.000 km, 5 vrat, rdeče barve, ugodno prodam, ali zamenjam za Golfa letnik 1982/84 z doplačilom. ☎ 841-211 dopoldan.

POSLOVNI PROSTOR, primeren za trgovino v Šoštanju ali okolici, vzamem v najem. ☎ 882-749, od 17. do 20. ure.

ENO LETO STARO TELICO PRODAM. Viktor Steblonik, Rečica ob Paki 82, Šmartno ob Paki.

ZAPOSLIM VOZNIKA s C in E kategorijo, pogoj znanje nemščine. ☎ 858-138, v nedeljo do 10. ure.

GRADBENO PARCELO 1500 m², v okolici Velenja, z gradbenim dovoljenjem, prodam. ☎ 891-164.

OPRAVIČUJEM SE DRUŽINI RANČAN, Šalek 86, za nadlegovanje po telefonu in neresnično obrekovanje v okolici. Ana Repnik, Skale.

JUGO KORAL 60, julij 1989, garažiran, lita platišča, kasko zavarovan, 15.000 km, preleke, avtoradio, prodam za 9000 DEM. ☎ 857-579.

NOVO EMO CENTRAL 23.000 cal, prodam za 20 % cene. ☎ 853-025.

POCENI BROČNO PLETEN. ☎ 856-452, popoldan.

LESNI SKOBELJNI STROJ, kombinirka, ugodno prodam. ☎ 857-192.

VARSTVO ZA OTROKA in manjšo pomnoč v gospodinjstvu iščem. Plačilo po dogovoru. ☎ 850-020.

PAR BREZ OTROK vzame v najem stanovanje v Velenju ali okolici. ☎ 8855-491, interna 54, od 7. do 14. ure.

PRAŠIČA ZA ZAKOL, prodam. Hudovernik, Laze 56 B, Velenje.

MOTOR APPN — 6, letnik 1986, prodam. Gočlavšek, Trg Bratov Mračljak 6, Šoštanj.

DEKLE ALLI ŠAMSKA ŽENSKA dobi sobico s souporabo sanitarij in kuhinje. Ponudbe pošljite na upravo lista pod šifro »Za tri mesece vnaprej!«

PREKLICUJEM VELJAVNOST MESSEČNE VOZOVNIČE na ime MMČeva Vukosava na relaciji Gorenje — Kardeljev trg.

PLETILNI STROJ SUPER STANDARD D 72, prodam. ☎ 856-551.

DEŽURSTVA

ZDRAVNIKCI:

ČETRTEREK: 10. 1. 1991 popoldne dr. Kočev, popoldne dr. Grošelj, nočni dr. Međin in dr. Bezelj.

PETEK: 11. 1. 1991 popoldne dr. Zupančič, popoldne dr. Renko, nočni dr. Janežič in dr. Pirrtovšek.

ZASEBNO PODJETJE TZV Maribor išče honorarne sodelavce za prodajo tekstilnih izdelkov v Šaški dolini. Pogoj lasten prevoz. ☎ 0602-41-601.

OTROŠKI VOZIČEK in otroški stol Trip trap, prodam. ☎ 857-195.

SEDEM km iz Velenja, prodam parcelo cca. 600 m² na kateri že stoji pokrita betonska garaža, velika 5 × 7 m². Voda že na parcelei. Pisne ponudbe pod šifro »Ugodno«.

DELO NA VAŠEM DOMU, delovne izkušnje niso potrebne. Pošljite kratek življenjepis in kverto v vašim naslovom in znamko, nato boste dobili potrebna navodila. Dragica Šuhel, Letuš 130, 63227 Šmartno ob Paki.

HYUNDAI pony 1.5 GLS prodam ali menjam za R-4 ali R-5 z doplačilom. ☎ 852-220.

RAZTEGLJIV TROSED z dvema foteljema ter klubsko mizo, prodam. ☎ 857-602.

ZELO UGODNO PRODAMO pohištvo dnevne sobe. Kupcu podarimo BTV. ☎ 858-444.

ALFA ROMEO, letnik 1986 in kopalno kad prodam. ☎ 856-169.

VRTNO UTICO OB JEZERU z nasadom prodam. ☎ 853-694.

BIKCA TEŽKEGA 200 kg prodam. Franc Ramšak, Ravne 13, Šoštanj. ☎ 882-809.

FOTOGRAFIJE ZA POSEBNE DOKUMENTE, ki jih nujno potrebujete vam Expresno kvalitetno izdelo. Foto Pajk Velenje. ☎ 852-996.

HIŠO S TELEFONOM vzamem takoj v najem. ☎ 857-242.

NOVI DOM DOO Efenko-va 61, Velenje (Dom učencev). Poslovni čas od 8. do 12. ure in od 16. do 18. ure. Telefon 856-899.

Vse kupce nepremičnin obveščamo, da se je naša ponudba nepremičnin povečala — zazidalne parcele, hiše, stanovanja, kmetije, vikend hišice itd ..., zato se osebno oglašate v naših prostorih, kjer vam bomo prijazno odgovorili na zastavljena vprašanja in vam ponudili nepremičnino, ki jo želite kupiti.

VSEM VAM, ki vas veseli zastopstvo tujih firm, imate lasten prevoz in ste stari nad 22 let nudimo možnost odličnega zasluga. Vsi interesenti naj se oglašajte pri recepciji hotela Pake 14. 1. ob 17. uri. Tam boste dobili nadaljnje informacije.

SEDEŽNO GARNITURO BAMBUS, dvosed, dva fotelja in mizico ugodno prodam. ☎ 858-329 ali 857-581.

PRASIČA ZA ZAKOL PRODAM. ☎ 779-288, zvečer od 19. do 20. ure.

ORGLE YAMAHA PSR 3500, prodam. ☎ 852-504.

SOBOTA: 12. 1. 1991 dopoldne dr. Silvana Popov, popoldne dr. Silvana Popov, nočni dr. Lazar.

NEDELJA: 13. 1. 1991 Razpored dežurstev enak kot v soboto.

PONEDELJEK, 14. 1. 1991 dopoldne dr. Rus, popoldne dr. Vrabič, nočni dr. Kočev in dr. Vidovič.

nama Namin kotiček

TA TEDEN ZA VAS ...

Na športnem oddelku:

- bunde Mikon od 711,50 din dalje
- otroške smučarske čelade 241,20 din

Na oddelku volne:

- velika izbira gumbov iz uvoza

Na oddelku železnine:

- orodje Dom samo 521,50 din
- predalniki za vijke PVC samo 302,90 din
- predalniki za vijke kovinski samo 485,70 din

V tekstilnem diskontu:

- | | |
|------------------------|------------|
| — otroške jakne zimske | 490,00 din |
| — otroške bunde | 490,00 din |
| — ženske bluze | 135,20 din |

V samopostrežni prodajalni:

- | | |
|-----------------------|-----------|
| — Vafel Koestlin 1/1 | 44,70 din |
| — Piknik Koestlin 1/1 | 36,40 din |
| — Paris čok. 500 gr. | 32,10 din |
| — Lada 350 gr. | 19,10 din |

Na otroškem oddelku:

- puloverji od št. 2 do 12 že od 167,00 din dalje
- otroški robci že od 7,60 din dalje
- zimske majice že od 49,80 din
- sp. hlače dolge že od 69,00 din dalje
- hlačne plenice Bebi samo 65,00 din

Na moškem oddelku:

- pilotske jakne butik Neno samo 1.200,00 din

V RESTAVRACIJO PA VAS VABIMO NA SLASTNE PIZZE RAZNIH VRST ŽE OD 30,00 din dalje!!

Delavska univerza Velenje

Delavska univerza Velenje vabi vse zainteresirane v tečaj

POUČEVANJA NA SYNTHESIZERJIH

Vabimo vse otroke od 12. leta dalje in odrasle s synthesizerji (z normalnimi ali malimi tipkami) vseh tipov. Tečaj bo vodil DUŠAN KRAJNC.

Informacije in prijave: Delavska univerza Velenje, tel.: 854-539 do 25. januarja 1991.

NAJAMEM GARSONJERO ali enosobno stanovanje, v Velenju, Celju, Žalcu ali okolici teh krajev. ☎ 857-496.

PREKLICUJEM VELJAVNOST SERVISNE KNJIŽICE 322123, ki je bila poplavljena. Štefan Vinder, Malnarjeva 42, Ljubljana.

IŠČEMO VARSTVO za 18 mesecno dekllico, po možnosti Šalek-Gorenje, na vašem domu. ☎ 857-558.

MLAD INŽENIR RUDARSTVA najame sobo s kopalnicami, ali garsonjero za 1 leto. Ponudbe pod »Gorica Velenje«.

DEŽURNI ZOBOZDRAVNIK:

SOBOTA IN NEDELJA 12. in 13. 1. 1991 dr. LOBNIK-LAH ROMANA.

DEŽURNI VETERINAR:

Od 11. 1. do 19. 1. 1991 dr. Ivo Zagožen, Jerihova 38, Velenje, telefon 858-704.

Cenjene stranke obveščam, da uvajam nov delovni čas in sicer:

- vsak dan, razen sobote, od 8. do 12. ure
- ob sredah in petkih pa še od 16. do 18. ure

ODVETNIK BRANKO SONC, Trg svobode 6, Šoštanj.

VASY

projektiranje, montaža in servisanje varnostnih sistemov

SABIN BERIŠA
Šalek 91, Velenje

Telefon: 063/852-504
Fax: 063/853-933

Želite zavarovati svoje premoženje pred vložilci?

Nudimo vam najkvalitetnejše alarmne sisteme za zaščito:

- stanovanja, hiše, lokalna, avtomobila,

Poleg tega vam nudimo **tudi**: — domofone, videodomofone, interfone, — kamere, monitorje.

Vljudno vabljeni na predavanje

KDO JE SPREMENIL DESET ZAPOVEDI?

Predavanje bo v nedeljo, 13. januarja, ob 18. uri v Krčanski adventistični cerkvi na Cesti talcev 17 v Velenju. Vstop prost.

MERCATOR ZKZ MOZIRJE obvešča cenjene kupce, da jim nudi

40—60%

znižanje sobnega pohištva

VARIO

proizvajalca GLIN iz Nazarij.

S pohištrom VARIO si lahko dopolnite stanovanjske prostore, uredite dnevno sobo, otroško sobo, poslovne prostore ali karkoli v stanovanjski hiši ali v pisarni.

Program VARIO vam nudimo v blagovnici M-ZKZ na Ljubnem ob Savinji.

Kupci izkoristite izredno priložnost!

MERX PRODAJA ŠOŠTANJ

ODSLEJ

TRGOVSKO PODJETJE

Š Delicia
p.o.

Seznanja svoje stranke in poslovne partnerje, da stopa v novo leto s spremenjenim imenom in naslovom upravn

En pobič je rojen ...

SV. TRIJE KRALJI

Sestega januarja se je noviletni ciklus končal s »tretjim božičem« — praznikom sv. treh kraljev, ki je v uradnem cerkevem koledarju dobil ime epifanija oz. »razglašenje Gospodovca na zemlji. V prvotnem krščanstvu je bil prav 6. januar osrednji praznik »božičnega časa« in se je praznoval kot praznik Kristusovega rojstva.

V 4. stoletju n.š. je bil v zahodnem rimskem cesarstvu za datum Kristusovega rojstva določen 25. december, pač dan, ko so po poganski navadi praznovali dan rojstva nepremaganega sonca. V zahodnem rimskem cesarstvu praznik Kristusovega rojstva spočetka ni bil priznan ampak so tam še vedno praznovali epifanijo, ko pa so praznik vendarle sprejeli, so ga še vedno praznovali 6. januarja. Tam so nameč praznik povezali z pravdavnim izročilom o rojstvu boga Dioniza, ki je bil na ta dan razširjen po vsem bizantinskem področju. Toda tudi zahodna cerkev je sprejela 6. januar kot praznik »razglašenja Gospodovega« v katerem je zajela zlasti tri dogodke (poklonitev modrih z Vzhoda, Jezusov krst v Jordanu in poroko v Kani Galilei), ki so vsak zase »razglasili« Kristusa za boga.

Že v 6. stoletju je začela v vsebini praznika izstopati pojava modrevec z Jutrovega (magirov), ki so se prišli pokloniti novorojenemu judovskemu kralju in mu darovali, zlata, kadila in mire. Število modrevec spočetka ni bilo ustaljeno, v različnih virih se jih je dalo najti štiri, šest ali celo dvanajst. Nazadnje se je število modrih ustalili na tri, morda zato ker že Matejev evangelij omenja tri poklone novorojenemu kra-

lju, ki so jih pač darovali trije ljudje.

Tudi kralji niso bili »sv. trije kralji« zmeraj; šele na mozaiku stare vatikanske bazilike iz osmega stoletja so prvič upodobljeni s krono na glavi. Od devetega stoletja dalje se bolj ali manj splošno zanje uveljavljivo imena Melchior (Miha) Caspar (Gašper) in Baltazar (Boltežar), prevzeta po nekem aleksandrijskem spisu iz 5. stoletja. Od dvanajstega stoletja dalje vsi znani viri gorovijo le o »sv. treh kraljih«, čeprav nikoli niso bili razglašeni za svetnike, čeprav ne vemo ali so bili trije, in čeprav niso bili kralji.

Njihov kult je postajal v zahodni Evropi bolj in bolj priljubljen od 12. stoletja dalje, ko so domnevne ostanke »sv. treh kraljev« prepeljali iz Milana v Koeln, ki zato postal znamenito božjepotno središče, kamor so stoletja v množicah prihajali romarij iz vse Evrope. Po legendi je njihov grob izkopala sv. Helena in ostanke prenesla v Cariograd. Od tam jih je carigradski Grk, ki je postal milanski škof ponesel s sabo v Milano, iz Milana pa jih je Koeln prenesel Friderik Rdečebračec, ki je leta 1164 zavzel in razdalj Milano.

Dogodku se je tedaj (v srednjem veku) pritaknila še vrsta drugih podrobnosti in simbolike. Sv. trije kralji so postali simboličen predstavnik človeštva, ki je spoznalo in se poklonilo novorojenemu bogu. Zato so marsikaj upodabljal Gašperja kot mladežnika. Boltežarja kot moža in Miha kot starca, da bi simbolično zaobjeli vse tri človekove starostne dobe. Pogosto je bil Miha upodobljen kot Evropec, Gašper kot Azijec in Boltežar kot Afričan. Odsev te simbolike naj-

demo tudi v znani trikraljevski kolednici, ki so jo peli tudi v Šaleški dolini:

*Trije kralji — sveti kralji,
Gašper s konjem v zlati halji,
Miha s slonom v halji beli,
Boltežar pa na kameli.*

*V Betlehem so jezdili
in pred hlev prijezdili.*

*Prvi se je ves zamaknil,
drugi k jaslon se primaknil,
tretji pa je zadaj čakal,
da bi Jezus ne zaplakal,
ko bi videl tretjega —
Boltežarja črnega.*

*Saj ne bi se zasolzilo
dete rajske, dete milo.
Ne boji se črnih lic,
črnih se boji dušic.*

*Ena zvezda gre nad nami —
se sveti kakor luč.
Na štalci je obstala,
oj zdaj pa lahko noč.*

Trikraljevska ikonografija, ki je bila že v starokrščanski umetnosti med najbolj razširjenimi motivi, je našla pot tudi v slovenske cerkve in kmečke domove. Če ne drugače, so motiv sv. treh kraljev upodobilni na jaslicah, kjer so bili liki sv. treh kraljev skoraj obvezni. V nekaterih krajih v Šaleški dolini so prihodu sv. treh kraljev dali celo nekako dramatsko razsežnost, ki je bila ponekod v tem, da so sv. tri kraljev v jaslice postavili šele na predvečer praznika. Drugje so na božič sv. tri kraljev postavili nekam na rob jaslic, nato pa so jih vsak dan prestavili nekoliko bližje, tako da so kralji šele 6. januarja »prispeli« do hlevčka in se tam poklonili novorojenemu bogu.

PRIPRAVIL:
prof. Jože Hudales

Sicer pa so v Šaleški dolini tudi na »tretji božič« kadili in kropili po domovih. Pred vojno je Mlinšek še lahko zapisal, da »na sv. tri kraljev ljudje povsod pritrjujejo na hišna (sobna) vrata križe ali pa jih rišejo s kredo z napisovanjem začetnic svetih treh kraljev in letnico, npr.:

— 19 * G. + M. + B. * 36 —

Ta navada je tedaj v Velenju in Šoštanju že skoraj usahlila, po drugi svetovni vojni pa je usihala tudi na podeželju. Marsikje je bilo mogoče se v najnovejši dobi najti na hišnih vratih, na vrati kašč ali gospodarskih poslopij, veliko križev, ki so jih delali iz lesa cvetnonedeljskih butar. Morda najbolj značilen primer je Kavčnikova domačija v Zavodnjah, kjer je bilo na podboju hišnih vrat in na kašči mogoče naštetiti več kot sto takih križev.

Po drugi strani je predvečer sv. treh kraljev še zadnji dan skrivnostnega »dodekahemerona«, dvanajsterodnevnja, ki so ga pri nas poznali kot »dvanajst volčjih noči«. Hude duhove, divje jage in druge skrivnostne sile so tedaj gospodovale nad naravo in človek se jih je že v predkrščanski dobi varoval z ognjem in vodo. Od tod seveda kropljenje in kajenje po hišah na ta dan. Nebo pa je bilo na ta dan še »odprt« za prošnje in mnogi so si na predvečer sv. treh kraljev še zadnjic skušali zagotoviti srečo v novem letu. Nekaj tovrstnih zapisov iz časa med obema vojnoma nam je spet ohranil Fran Mlinšek:

Veliko zapisov je povezano s smrtno: »Kdor se sv. trem kraljem zaobljubi in moli na njihovo čast, mu tri dni pred smrtno oznanijo smrt.« Na drugem me-



stu je zapisal: »Kdor se na čast sv. trem kraljem posti na biljo, pridejo na zadnjo uro k bolniku in hodijo okrog postelje ter škorpijo.«

Drugi zapisи so povezani s prazničnim kruhom — stoujkom ali namžnikom, ki smo ga že omenjali: »Posli so dobili na Kraljevo biljo stonjek (hleb soržnega kruha); o pustu — na predpustno nedeljo in pustno nedeljo — krape; o veliki noči klobase, kos žegna, kos mesa in kolač.«

Cel post je bilo kosilo ob enajstih (ob devetih je samo kruh in voda). O postu nič od slanine, vse na mleku ali olju. Če kdo na kraljevo bilo je božični kruh je potem silno močan. Od stolnika se da vsaki živali jesti. Stari lju-

dje vedo povedati, da so nekdaj (duhovniki) hodili na dom blagosloviti kakor na veliko noč.«

Ob koncu naj zapisem, da sem opisal v članku »Da zdravi, veseli, bi dolgo živel...«, ki je izšel v Našem času ob novem letu 1986 in je bil kasneje ponatisnjen v Šaleških razgledih II. že marsikateri običaj iz »novovetnega ciklusa«. Zato v tem zapisu navajam v glavnem le novo gradivo, ki smo ga odkrili po letu 1986, predvsem pa izjemno bogato gradivo Franca Mlinška, ki ga pripravljamo za tisk. Njegovi zapis bodo že v tem letu »ugledali luč sveta« v sedmi knjigi Šaleških razgledov.

Konec

Oris zgodovine osnovnega šolstva v Šaleški dolini od prve svetovne vojne (8)

Po otvoritvi šole so se združili vsi, po raznih hišah raztreseni razredi, v novem poslopu, ki je imelo naslednje prostore: stanovanje za šolskega upravitelja, dve sobi za stanovanje samskim učiteljem, sobo za učila in pet učilnic. Sola je imela sprva dve učilnici preveč, ki pa nista ostali dolgo prazni, saj je bila zaradi velikih potreb že v šolskem letu 1888/89 šola razširjena v štiriazrednico in dobila novega učitelja Franca Gostinčarja (1888–1894). Njemu je sledila Terezija Lukman-Mihelič (1894–1922). Že naslednje šolsko leto so odprli tudi peti razred. V Šoštanju je prišel učitelj Ivan Lukman (1899–1922). Šola se je širila še naprej. Leta 1902 je bila dovoljena vzpredoznica k prvemu razredu. Za te potrebe so obe sobi — namenjeni za stanovanje samskim učiteljem, preuredili v učilnico. Novi učitelj je bil Anton Nerat (1902–1927). Leta 1905 so šolo razširili v šestrazrednico. Za ta razred ni bilo več mogoče najti primerenega prostora v šolski stavbi, zato se je šola ponovno razobilna in je novi razred dobil svoj prostor v hiši posojilnice na Glavnem trgu in kasneje v vili Prode za sedanjim Kajuhovim domom.

Pri učitelj v novo ustanovljeno razredu je bil Maks Hočvar (1905–1908). Njemu pa sta sledili še Frančiška Bizjak (1908–1909) in Emilija Jurkovič (1909–1920).

Leta 1899 so odprli še ekskursijsko šolo v Ravnh, ki je imela svoje prostore v podstrešni sobi kmeta Jazbeca. Le-ta je imel tudi manjšo gostilno in je bilo poučevanje — posebej v zimskem času, ko so se ljudje več zadrževali v gostilni, tam prepevali in igrali — skoraj brezuspešno. Prvi učitelj v tej šoli je bil Jakob Vrečko (1899–1926), za katerega pa pravi šoštanjska šolska kronika, da ni nikoli (?) hodil tja poučevat.

Velika konkurenca za slovensko šolo je bila šola, ki jo je leta 1903 odvoril nemški »Schulverein«. Že pred tem, leta 1899, so ustanovili nemški otroški vrtec, ki je imel svoje prostore v dvorazrednici pri Hauke-Stroiniggovi žagi. Po odprtju nemške šole se je vanjo leta 1903 preselil tudi vrtec in tu ostal dve leti, ko se je zaradi potreb šole preselil v Tržanovo hišo, kjer je ostal leta 1911. Tega leta so pri šoli dozidali prizdek, kamor se je preselil vrtec in tu ostal do leta 1918, ko je bil ukinjen. »Schulvereinska« šola, ki je bila ustanovljena leta 1903 kot enorazrednica, je bila leta 1905, ko so zaradi tega tudi morali preseliti otroški vrtec, razširjena v dvorazrednico in leta 1911 v trirazrednico. Takšna je tudi dočakala prvo svetovno vojno, po prevratu pa je bila ukinjena. Vsi ti podatki kažejo, kako velik razvoj je naredila Šoštanjska šola od leta 1869 do razpada Avstro-Ogrske. V šolskem letu 1870/71 je šolo obiskovalo 46 dečkov in 51 dekle, torej 97 šolobiskujučih otrok; do prve svetovne vojne pa je njihovo št. naraslo na 224 dečkov in 215 dekle — torej skupaj 439.

Druga velika šola Šaleške doline, velenjska, se je — ravno tako kot Šoštanjska — že kmalu začela otepati s težavami zaradi premajhnega in neustreznega prostora. Šolo v Velenju so po začetku veljavnosti novega šolskega zakona spremenili iz trivialne šole, katero so ukinili, v enorazrednico in jo uvrstili v IV. platični razred. Obsegala je šolski okoliš: Cirkovce 1–10, Šentbrič 1–4, Škale 95–97, Konovo 1–24, Gornji Salek 1–44, Spodnji Salek 1–16, Paka 12–46, 48–52, Zabrdje 1–14, Podkraj 1–39, 51, 58–69, Bevče-vas 1–20, Bevče-okolica 1–58, Velenje 1–41, Staro Velenje 2–4, 6–19, 21–26 in Kavče 1–45.

Le-ta je zaradi neustreznosti šolskih prostorov razdelili na dva oddelka. Deklice so hodile v šolo v Velenju, sobo so dobili pri Raku, dečki pa so se nadalje obiskovali šolo v učilnici pri sv. Martinu. Z dekretom 01. 05. 1875 je šola postala trirazredna in od 11. 07. 1876 celodnevna šola, toda za uspešno izvršitev tega so moralni najprej rešiti vprašanje prostora. 10. 02. 1882 so kupili od grofa Felixa Harnoncourta in grofice Alice Hardeg roj. Harnoncourt

stavbo, bivšo konjušnico, za novo solo. Grofica Bianca pl. Adamovich je poklonila 314 kv. metrov zemljišča blizu šole za potrebe šolskega vrta. Stavbo so začeli takoj popravljati. Kupna pogodba med krajevnim šolskim svetom in grofom Harnoncourtem je bila podpisana šele 22. 12. 1883. Z adaptacijo prvega razreda so končali leta 1886. Ker se je adaptacija drugega razreda zavlekla, so morali z njegovo selitvijo še počakati. Prvi razred je že tega leta lahko začel pouk v novi stavbi. Za potrebe drugega razreda je bilo potrebno prezidati in urediti še eno učilnico in stranščino.

Ob preselitvi je bil sprejet tudi odlok o učnem jeziku v šoli. Z odredbo iz 15. 05. 1884 je bilo odločeno, da mora biti v Velenju v prvem in drugem razredu učni jezik slovenski, v tretjem pa enakovredno slovenski in nemški. Do takrat so v tretjem razredu učili le v nemščini, slovenščino pa so poučevali le eno uro tedenščina.

Iz tega časa nam velenjska šolska kronika prinaša tudi vzgojne metode, ki so se uporabljale in ki so jih prebrali učencem pred začetkom vsakega šolskega leta. Ker so za ilustracijo pedagoškega dela v naših šolah v tem obdobju zelo zanimive, jih bomo navedli v celoti:

— Otroci morajo priti v šolo umiti, primerno oblečeni in smejo stopiti v razred le četrte ure pred začetkom pouka.

— Pogovaranje z učitelji je možno le med učnimi urami in le v prisotnosti ostalih učencev v razredu.

— Dolžnost učencev je, da se v šoli in na poti v šolo in iz šole spodbuditi.

— V šolo se smejo prinašati le stvari potrebne pri pouku.

— Pred vstopom v šolsko stavbo si morajo očistiti blato in sneg.

— Obleke, ki jih slečejo, morajo odložiti na za to določen prostor, šolarji se morajo nato vstaviti v klop in tihom čakati, ter se na pouk pripravljati.

— Pri pouku morajo sedeti vpravljano in vso pozornost na pouk usmeriti. Noben šolar ne sme odgovarjati ali se pogovarjati in ne vprašanja postavljati; ravno tako ne smejo prostor brez učiteljeve dovoljenja zapustiti.

— Njihova dolžnost je verouk z vredno pozornostjo spremilati.

— Osebe, ki so vstopile v razred, morajo biti spodbudno in prijazno in biti primerno učenju učitelja.

— Druga zanimiva odredba, ki je bila sprejeta v tem času in ki urejuje vprašanje vzgoje in discipline v šolah, je bil odlok o nadzoru otrok med opoldansko malico, ki je bil sprejet 17. 12. 1887. Zanimiva je predvsem njeva četrtta točka, ki pravi: »Nastavite starejših učencev za nadzor nad ostalimi je treba v principu zavreči in ga imeti za nedovoljenega, kajti na ta način se vzgajajo le denuncijanti in špionji: le za kratek čas je ta sistem lahko uspešen.«

Cepav se prenekaterje odredbe kosajo s spoznaji sodobne pedagogike, pa marsikatera med njimi še do danes ni izgubila na aktualnosti. Večkratno ponavljajo teh odredb v šoli, kot nam prikazuje šolska kronika, pa nam govori o težavah pri njihovi praktični izpeljavi. Vsaj s tega vidika se v šolah do dandanašnjih dni ni nič spremeno.

Doma morajo otroci čas koristno z učenjem zapolnit; kopanje, igre in spre



Slovesnosti se je udeležil tudi naš kulturni minister

Velenjski grad**V novi obleki in z novo vsebino**

Ponosno in veličasno se dviga na obrobu našega mesta grad, ki mu je bila usoda po drugi svetovni vojni še kako naklonjena. Še posebej pa v zadnjem ali v zadnjih dveh desetletjih je doživel večje spremembe. Dobil je novo obleko, pa tudi vsebino.

To je bil torej dovolj teh-

ten razlog za skromno slovesnost zadnji petek starega leta, na kateri so s simbolično vzidavo novega grajskega portala zaključili zadnje, posebej 14-letno intenzivno obdobje obnove.

Marsikaj so v teh letih delavci kulturnega centra Ivan Napotnik iz Velenja — ob

pomoči širše družbene skupnosti uspeli narediti in ta kulturno zgodovinski objekt oteitti zobu časa. Vsega pa še vendarle ne, kajti kot smo slišali na slovesnosti, bi radi »pripravili« grad za 21. stoletje. Potrebnebo bo še precej napora, idej, da bo grad postal eno od kulturnih središč ne samo občine, ampak tudi šire.

Ob tej priložnosti so si udeleženci slovesnosti lahko ogledali še razstavo del Arpada Šalamona, se seznanili z vsebino nove, že šeste zbirke Šaleških razgledov ter posodobljene delovne prostore zaposlenih na velenjskem muzeju.

V vse kraje kulturno-umetniško ustvarjanje

Kulturno zorenje mladega človeka je tudi danes silno pomembno, saj duhovno bogati njegovo notranjost.

Tega se zavedajo tudi v Zvezi kulturnih organizacij Velenje. Zato so pred nedavnim sklicali predsedstvo ZKO s predstavniki šol v Centru srednjih šol Velenje. Svoj program bo ZKO v celoti ponudila Centru že v naslednjem šolskem letu in tako skušala obogatiti kulturne dneve in kulturnoumetniško delo nasploh v Centru.

Hkrati je ZKO sklical tuudi vse predsednike krajevnih skupnosti in kulturne animatorje iz vseh tistih krajev velenjske občine, kjer je bil dosedanji kulturni utrip skomajnejši.

Iz krajevnih skupnosti jih ni bilo. Bili pa so animatorji iz Sentilja (Št. Ilja), Pako, Bevč in Plešivca. Iz Topolšice in Belih vod ni bilo nikogar, čeprav se tudi v teh krajih po predhodnih razgovorih le čuti pripravljenost.

V Sentilju je doma šolska folklor, tam so dobri pevci in glasbeniki. Njihova knjižnica je urejena, a zaprta. Prav ob tem se velja zamisliti. Velenjska matična knjižnica bo morala v prihodnje poseti v kraje, kjer knjiga ne more do bralcev. Tudi entu-

ziastov, ki bi knjižničarsko delo opravljali ljubiteljsko, je vedno manj. V Plešivcu vsako leto organizirajo festival narodnozabavne glasbe. Tamkajšnji kud želi večjo organiziranost za to dejavnost v ZKOS strokovno oceno na srečanju harmonikarjev, ki je bilo za silvestrovo.

Škoda bi bilo opustiti delovanje ženskega pevskega

zbora v Bevčah. Problemov je dovolj. Toda povsod, kjer so prizadevni kulturni animatorji, ki se zavedajo, kako pomembna je danes kulturna osveščenost prebivalstva zaščitkov, prieditev in dejavnosti ne zamirajo. ZKO Velenje je prepričana, da bo kulturni utrip v redkih krajih občine ponovno močan.

Vis

Nova knjiga v zbirk Šaleški razgledi

»Al kraja domače to ljudstvo ne mara nič citer in knjig. Jim branje nadležno in pusto, a knjiga ni vredna sto fig!«
(Popotnik Lambizarjev Franc, okr. 1943)

V zbirk Šaleški razgledi je kot šesti zvezek izšla jubilejna deseta številka literarnega almanaha Hotenja. Pod uredniško delo se je podpisal Ivo Stropnik. Almanah so likovno opremili Vera Svetina (naslovna), Marjan Vodiček (vinjetne) in Viktor Koje (likovna priloga); nekaj retrospektivnih ilustracij (Jelka Rotovnik, Vlado Repnik) iz arhiva Hotenj in listnica uredništva so zgovorni dokumenti o več kot

desetletnem delovanju generacije hotenjevcov na Šaleškem. Na poldrugih sto straneh se predstavlja petindvajset »šaleških literatov, ki jih sicer skoraj ne opazimo, pa so v resnic kot droben šopek na mizi trde vsakdanosti,« kakor je za bralce na zavihu zapisal glavni urednik zbirke Vlado Vrbic. V času, ko je slovenstvo vse bolj na očeh tudi jezikovno, velja omeniti še korektno lektorsko delo Alenke Šalej. Almanah je izšel v sodelovanju ustanovitelja Hotenj ZKO Velenje in izdajatelja zbirke »SR« — KC Ivana Napotnika. Zvezek je oblikoval Stane Hafner (Studio Rebernik).

XXX

Iz muzeja Velenje**Zgodilo se je . . .**

10. JANUARJA ...
1967 leta

V letu 1967 je izsel Šaleški rudar sicer 12. januarja, vendar je za našo rubriko še kako uporaben. V njem namreč najdemo večje zanimivo članek.

V oči nam najprej pada velik nekrolog, posvečen premiernemu E Borisu Kraigherju. Dovolite, da citiramo nekaj odlomkov iz tegega nekrologa: »Neprisakovano in mnogo prezgodaj je smrt iztrzgrala iz ustvarjalnega dela neutrudnega, vnetega in požrtvovanega borca za socializem, narodnega heroja Borisa Kraigherja. Umrl je sredi boja za nadaljnji razvoj samoupravne družbe, katere najdoslednejši pobornik je bil prav on... Smrt ga je iztrzala in ločila od nadaljnje socialistične graditve naših narodov, zato ga Jugoslovani ne bodo mogli pozabiti...« Nadaljnje citiranje bomo, v strahu, da ne bi spoštovanega bralca prehudo obremenili, prekinili in se za konec le še vprašali, kakor bi kaj danes ti isti poklicni nekrologi pisuni napisali ta isti prosti spis. Prepiščan sem, da bi bil sestavek, kljub identičnemu podpisu popolnoma različen.

Naslednji članek, ki bi ga izpostavili, je vest o gradnji doma upokojencev. V planu je bila gradnja upravnih prostorov in prvih 23 stanovanj za upokojencev. Društvo upokojencev je že vnaprej vplačalo 110 stanovanj, preostalih 13 pa je odkupil Rudnik lignita Velenje. V članku so še prav posebej pojavili odločitev občinske skupščine, ki se je odrekla dela svojih dohodkov.

Na četrtni strani najdemo članek z naslovom »Racionalno vložen ddnar v modernizirano cesto do Topolšice«. Cesto so sicer »sppustili v promet« že za prejšnje letni dan republike, vendar je članek izšel tako pozno, ker so šele konec leta »potegnili skupaj« vse stroške. Cesto za katero so bili še posebej zainteresirani v bolnici je pomagalo graditi skoraj celotno gospodarstvo Šaleške doline: Tovarna usnja Šoštanj, stanovanjsko podjetje V Velenje, gozdno gospodarstvo Nazarje, TGO »Gorenje«, lesnoindustrijski kombinat Šoštanj, cestno podjetje Celje, kmetijska zadruga Šoštanj, turistično društvo Šoštanj, trgovski podjetje »Merkur« in »Zarja« iz Šoštanj, gostinsko podjetje »Sloga« Šoštanj, kleparstvo — vodovod Šoštanj in izdelovalnicica gumiranega papirja Velenje. Svoj delež pa so prispevali tutudi prebivalci Metlec. Pričujoči seznam je za vse stare prebivalce doline vsekakor lep in romantičen memento na »čas poln pričakovanj in poleta«.

Na naslednji, peti strani, pa je zanimiv še članek z naslovom »Kako je z spomenikom padlim borcem v Velenju«. Ker je članek izredno zanimiv, si bomo dovolili in navedli nekoliko daljši citat iz njega: »V zadnjem času se je razprava o tej gradnji spet razvila. O tem vprašanju so razpravljali na letni konferenci krajevne organizacije SZDL v Velenju, pa tudi letna konferanca krajevne organizacije združenja borcev NOV v Velenju je temu vprašanju posvetila precejšnjo pozornost. Stališča obič organizacij si za sedaj že precej nasprotujejo. Krajevna organizacija SZDL meni, da bi bilo bolj primerno, da bi namesto spomenika zgrađili otroško-varstvene ustanove, na kateri bi vzdiana spominska plošča spominjala na Velenjčane, ki so padli v narodnoosvobodilnem gibanju. Krajevna organizacija ZB NOV pa se boljje zavzema za gradnjo spomenika nekje v centru mesta. Menimo, da je prvo stališče bolj realno in lažje uresničljivo. Razlogi za takšno trditve so tile: če bi gradili spomenik v centru mesta, bo moral biti zasnovan tako, da se bo ujemal z objekti, ki so v centru že zgrajeni. Popolnoma razumljivo je, da bi stroški za tak spomenik znašali nekaj deset milijonov starih dinarjev. V sedanji dokaj težki situaciji si je težko predstavljati, da bodo lahko zbrali vsa sredstva, ki bi bila potrebna za tako gradnjo. Ostali kraji v občini že imajo svoje spomenike in bi bil že zazad tega morda ta spomenik bolj skromen, ker je lokalnega pomena za samo Velenje. Tak spomenik pa bi se lahko zgradil le v okviru otroško-varstvene ustanove, katere gradnjo so pripravljeni podprtji vse delovni kolektivi v mestu...« Doda: »Doda ne bi bili predolg, bomo tu prenehali s citiranjem tega, sicer zelo interesantnega članka. Kje stoji spomenik padlim borcem NOV v Velenju in kako je skromen, pa tako in takovo vemo.«

TONE RAVNIKAR

Nagradna križanka Avto Celje

Na javnem žrebanju križanke, ki je bilo v prodajalni Avto Celje



Kupec Herman Kovač iz Hrastovca je izzrebal 1. nagrado!

žreb prinesel srečo naslednjim nagrajencem:

1. nagrada: kompresorsko luč (uvoz Italija): **TINA TURIČNIK**, Kardelj trg 3, Velenje

2. nagrada: univerzalni tepih (uvoz): **PEPCA MAJDIC**, Dolenja vas 2, Zagorje ob Savi

3. nagrada: sedežne prevleke kroglične: **RADIVOJE MALLNOVIĆ**, Koroška 46, Velenje

4. nagrada: set za pranje avtomobila: **BETKA PETRIČ**, Jenkova 19, Velenje

5. nagrada: signalna baterija za avto: **EDI PLAZNIK**, Prečna pot 25, Zagorje ob Savi

Vsem nagrajencem čestitamo! Nagrade lahko dobite vsak dan

od 7. do 15. ure v prodajalni AVTO CELJE na Partizanski 3 v Velenju.

In še pravilna rešitev nagradne križanke:

skrb, tros, rama, APA, Tina, PC, Adenom, AF, faeton, vegavost, previs, Arsene, TS, nav, tantal, Otta, prosperiteta, dota, lata, asignat, RO, lect, AZ, elegan, okis, Maureen, madrigal, Ate, Keats, LMS, Ina, Ned, Rat, linotajp, Esk, ranta, Alan, Nevers, Nkomo, aba, Edo, ara, AA, satelit, Nilin, Anica, IS, VA, abonentka, Kant, Alko, Ian, AL, VN, vesel, sirar, praznike, idila, SV, IOS, Onek, Refik, Aro, Taras, Ensor, del, Mo, ležalnik, obet, skazitev, očnjak, rarog, Enare, Ann, Anja, Emona, Elvis, Rieti, Oos, Renan, vleka, vodik

Vsem nagrajencem čestitamo! Nagrade lahko dobite vsak dan

Kako smo na radiu Velenje izbirali najbolj priljubljeno osebo leta v velenjski občini?

Predlogov veliko, največ za napovedovalko Suzano Kok

Zadnji dnevi preteklega leta so bili tudi čas, ko smo povsod delali takšne in drugačne obračune, ko smo vlekli črte od dne do dne, ko smo se števali in odštevali. Bilo je tudi kup priložnosti, ko se izbira takšna in drugačna osebnost leta. Slovenec leta je postal, to danes več vsak, Milan Kučan, pa tudi sicer so bile na lestvici najbolj priljubljenih osebnosti v Sloveniji, ki jih je zbiral Val 202, skoraj vse iz političnega življenja, edina, ki to ni bila, je bila televizija Miša Molk.

Na valu 202 so stvar zastavili »dolgoročno«, niso torej izbrali na en mah, ampak pustili času čas in izbirali v več oddajah. Mi, v Velenju pa smo stvar prepustili 35. minutam petkovega nočnega programa radia Velenje in izkazalo se je, da bo treba prihodnje leto, kaj podobnega pripraviti in izpeljati temeljite, predvsem pa upoštevati vrsto faktorjev, ki lahko vplivajo na tako ali drugačno razpoloženje in odločanje poslušalcev. Vsekakor bomo tudi mi prihodnje leto, oziroma letos, zadevo vlekli dlje in vanjo vključili tudi časopis, da lahko pridejo do izraza tudi tisti, ki telefona nimajo, pa bi radi sodelovali.

Vseeno pa je bil odziv neverjeten. Čeprav smo si zadnji trenutek premislili (prvotno smo namreč nameravali izbrati tudi kakšno manj priljubljeno osebnost Velenja občine, ne mesta in to smo navedeli tudi v Našem času), smo si potem rekli,



nak, pustimo ji, da vsaj praznuje v miru. In tu smo danes kar mirne vesti. Odločitev je bila prava. Čeprav so nekateri, nestrpenjši, kliali že malo prej, kot smo začeli zares, češ, za mene prosim med one negativce zapište tega in tega, ker moram potem ven ...

V tistih bore 35. minutah je poklicalo 45 poslušalcev, nekateri pa so imeli tudi po dva predloga. Daleč največ, 29 glasov, je dobila voditeljica petkovke oddaje Radia Velenje — vi izbirate, mi vrtimo in napovedovalka **Suzana Kok** (nekateri so sicer potem ugotavljal, da zato, ker se je petek zvezčer »poklapal« z njenim programom, a to rezultata ne more spremeniti) in bila tako na koncu proglašena za najbolj priljubljeno osebo v letu 1990.

Med imeni, ki so se pojavila večkrat, pa je bil tudi stečajni upravitelj Gorenje EKO Andrej Glušič, pa trener šoštanjskih rokometašev Miro Požun, velenjski alpinist Ivč Kotnik, predsednica Šaleškega ekološkega društva Marija Šavor, organizator kulturnih prireditev v Kulturnem centru Ivan Napotnik Marjan Marinšek in podpredsednik Zelenih Slovenije Vane Gošnik.

(mfp)

Suzana Kok

V izdelavi mnogi prostorski akti

Velenjski izvršni svet je obravnaval v zadnjem obdobju številne prostorske akte. Tako so sprejeli med drugim osnutek odloka o ureditvenem načrtu industrijske cone TEŠ. Ta dokument bo predložen v obravnavo in odločanje zborom skupščine ob obravnavi celovite ekološke problematike občine Velenje.

Razširili so osnutek odloka ZN Gorica vzhod, kjer naj bi dodatno gradili 8 enodružinskih stanovanjskih hiš ter potrdili osnutek ureditvenega načrta Kamnolom Podgora. Do obravnavne predloge pa je potreben opraviti pogovore s predstavniki občine Žalec o vprašanjih zapraševanja okolice, sanacije ran v hrib, odnosu Gradisa do lastnikov zemljišč ...

Člani izvršnega sveta pa so obravnavali tudi predloga zazidalnih načrtov občne cone drobrega gospodarstva TUŠ in blokovne gradnje v Šoštanju ter osnutek ureditvenega načrta rekreacijskega območja jezera.

(mz)

Franci Kričej med bobri

Za kožuhe v vrsti

Da ne manjka zanimivosti med ljudmi, spoznavamo skoraj vsak dan. Ljudska iznajdljivost je toliko večja, kolikor se je težje preživljati. To v celoti ne velja za Kričeve iz Ceste na Selu 6, ki se že šest let ukvarjajo z vzgojo NUTRIJ, točneje, z močvirskim bobrom ali bobrovko.

Ob obisku tega posebnega »živinoreja« sem imel popolnoma drugačne predstave o ceni npr. pelc plašča. Koliko kožuhov je potrebnih, da se lahko doma odene v topel plašč iz naravnih kož. Koliko dela je, potrebnega, da dnevno nakriši npr. 60 živali in to po letu in več. Kakšna skrb je potrebna za vzrejo potomcev, za razplod. In kako zanesljivo je potrebno pripraviti bivališče za bobrovke, ki oglodajo vsak material, razen železa in betona.

Nutrije pojedo vse kar je zelenega, sadje in poljske pridelke. Podobne so nekakšnim zaj-

cem, z dolgim repom pa žal tudi jamskim podganam. Kožuh imajo iz močnih, svetlečih dlak, ki so podložene z gostim puhom. Meso je užitno, uporabno za vse vrste predelave in po mnenju nekaterih, okusno, specialiteta.

Pri Kričevih so skupno vzgojili že preko 300 živali in vse kaže, da bo »proizvodnja« tekla tudi v bodoče. Za kožuhe so naročniki kar v vrsti, mese in mladiči pa prav tako kar razgrabijo.

Franci Kričej bobre tudi rad pokaže. Pravi pa, da je vstopnika košara **zeljnih vev**, kakšen koruzni storž ali prgišče sadja. Seveda to pove v šali, res pa je, da te živali kar jedo in jedo, so kot nekakšni stroji za varstvo okolja, saj za njim nič ne ostane. Tega so se navadili tudi Kričevi sosedje, ki prinašajo zelenjavne odpadke kar k njim. Če imate torej kakšne podobne probleme in želite, se lahko posvetujete na »bobrovi farmi« na Selu.

Jože Miklavč



Odrasla nutrija je težja od povprečnega zajca

Po sledi radijskega vprašanja

Zakaj dr. Kunej ne dela več v Velenju?

Na Radiu Velenje je med najbolj poslušanimi oddajami »Od vrat do vrat« v kategoriji iščemo odgovor na takšna vprašanja naših poslušalcev, ki jih sami ne uspejo dobiti. V glavnem poslušcem zadostimo, a včasih najbrž tudi ne.

Pred nedavnim je ena izmed naših poslušalk vprašala, zakaj dr. Kunej, specialist za otroške bolezni ne dela več v Velenju. Z njegovim delom so bili starši zelo zadovoljni. Potrčali smo na vrata velenjskega zdravstvenega centra in vodja Zdravstva dr. Ivan Zupanc nam je pojasnil, da so dr. Kuneja v Šoštanju premestili iz

zdravstvenih razlogov, ker naj bi delo opravljal le v dopoldanski izmeni. V trdi veri, da so naredili to v soglasju z dr. Kunejem smo s tem odgovorom zadovoljili.

A naša informacija očitno ni bila točna. Odgovor je

mnoge razburil, nekateri so to opozorili tudi prizadetega dr. Kuneja, ki nas je počkal.

Dr. Drago Kunej je bil namreč v Šoštanju prestavljen proti svoji volji. Še več, hudo prizadet je zaradi takšne odločitve vodstva Zdravstvenega centra.

In zakaj pravzaprav gre?

Dr. Dragu Kuneju, spe-

cialistu za otroške bolezni, dolgoletnemu vodji dispanzerja za predšolske otroke v Šoštanju, pa čeprav je ugovarjal, češ da pomeni ta premestitev **zanj večjo obremenitev**. Dolgočeno je bilo, da lahko opravlja psihično manj zahlevna dela kot specialist pediatrije v dopoldanski izmeni.

Se naprej se je torej želel ta zdravnik strokovno posvečat otrokom, želel pa se je razbremeniti vodstvenih dolžnosti in turnusnega dela. Prepričan je bil, da bo zadevo v soglasju z vodstvom Zdravstvenega centra razrešil.

Seveda se je imel dr. Kunej pravico uradno pritožiti

A ni bilo tako. Prestavili so ga v polivalentno ambulanto za predšolske otroke in šolsko mladino v Šoštanju, pa čeprav je ugovarjal, češ da pomeni ta premestitev **zanj večjo obremenitev**. Poudarja namreč, da je novo delovno mesto težje, zahlevnejše, manj ugodno. Ambulanta je polivalentna. Tu se srečuje z novimi problemi, s problemi šolarjev, mladostnikov, njihovimi sistematičnimi pregledi, mnenji o sposobnosti šoljanja ... Vključuje se v novo okolje ...

Kaj zapisati ob koncu? Morda le to: mnogokrat slišimo tariantje delavce nad odločitvami zdravniških komisij. Pa rečemo: stroka je stroka. Ni kaj! A če stroka takole razporeja svoje delavce, svoje sodelavce ...!

na odločbo o premestitvi, a v prepričanju, da bo problem lahko razrešil v soglasju, tega ni storil. Potem pa mu ni preostalo drugega kot, da je odšel na novo delovno mesto. V nasprotнем primeru bi lahko podal le odpoved. To je moral narediti čeprav po njegovi trditvi s premestitvijo tudi ni soglašala dr. Nada Jonko, ki je delala doslej v Šoštanju, zdaj pa je bila premeščena na Kunejevo mesto v Velenje, pa tudi vodja zdravstvene postaje Šoštanj je menil, da premeščitev ni pravilna.

Besedica hvala ima svoj pomen in namen. Iskren hvala tistim, ki so kakorkoli pomagali takoj po poplavah ali pri zbiranju raznih oblik pomoči ter seveda pri darovanju, pa velja toliko več.

Mira Zakošek

Občinska organizacija RK Velenje

Zbrana pomoč za 159 družin

Pogled na področja, kjer je narava v prvih novembarskih dneh letos hotela imeti svoj prav, je danes precej drugačen, bolj razveseljujoč, pa čeprav skrbi in dela pri odpravljanju posledic vodne ujme še dolgo ne bo konec. Pridnost in prizadevnost sta naredila svoje. Najbrž pa levjega deleža solidarnosti mnogih občanov pri tem ne bi smeli izločiti.

Polno dobrih ljudi bi lahko upravljeno trdili tudi za našo občino. Zbrana pomoč v oblačilih, hrani, kosovnem pohištvu, gospodinjskih aparatih, sploh pa v denarju je zgovoren dokaz za prej omenjeno trditev. Naj ob tem ne bo »ljubosumja« če zapišemo, da so se zlasti pri tej omenjeni pomoči izkazali krajanji krajevnih skupnosti Šoštanj, Šmartno Velenje, Šentilj, Ravne, Pesje. Vsaj tako pravijo na občinski organizaciji Rdečega križa Velenje, kjer so pred nedavnim razdelili zbrani denar. Na posebnem žiro računu se je nabralo kar 472.807 din. Od tega je republiška človekolojubna organizacija primak-

nila 130 tisočakov, preostalo pa so zbrali vestni aktivisti RK na terenu, zaposleni v kolektivih ali pa darovali posamezniki.

In kako je to vrsto porazdelila komisija, ki budno spremišča dotok denarja? Prizadete družine je razdelila v tri skupine, pač glede na ocenjeno škodo. V prvo skupino sodijo družine, ki jim je poleg zaličja kletnih prostorov voda povzročila škodo še v stanovanjih, v drugo tiste, kjer je pustošila rečna voda v kleteh, v tretji pa so družine, kjer je kletne prostore zalila talna voda. Omenjeno vsoto je torej razdelila med 159 oškodovanih družin s 611 družinskimi članji. Tako je 100 družinskih članov iz prve skupine prejelo po 1500 din pomoči, 252 iz druge skupine po 600 din, 200 din manj pa 249 družinskih članov iz tretje skupine.

Med krajevnimi skupnostmi v občini Velenje je največ zbrane pomoči prejela KS Šmartno ob Paki, in sicer 191 tisoč din za 69 družin (17 družin iz prve skupine, 33 iz druge, 19 družin iz tretje skupine). 126.300 din je namenila 44 družinam krajevne skupnosti Skorno—Florjan (6 med njimi jih je sodilo v prvo skupino, 27 v drugo, 11 v tretjo), 15 družin KS Gaberke (vse so sodile v tretjo skupino) je dobilo 21.600 din pomoči, v krajevni skupnosti Gorenj je bilo prizadetih družin 6 (3 iz prve, tri iz druge skupine) in zato 17.100 din pomoči, 18.100 din je prejelo 11 družin krajevne skupnosti Šoštanj (ena iz prve, 3 iz druge in 7 družin iz tretje skupine), 10 družin KS Topolšica 17.600 din (vse tretja skupina), zbrane pomoči — 5.200 din — so bile deležne še tri družine KS Ravne (1 iz druge in dve iz tretje skupine), 7500 din pomoči pa je prejela družina iz prve skupine v krajevni skupnosti Lokovica. Preostali denar je občinska organizacija Rdečega križa porabilila za plačilo stroškov prevoza zbrane blaga ali za nakup hrane in druge opreme takoj po poplavah (2. novembra).

T. P.

Nasveti za ljubitelje cvetja

Vrt v januarju

Naš strokovni sodelavec STANE VANOVŠEK je danšnji nasvet posvetil vrtčkarjem in sicer pripravi na delo v vrtovih.

»Zelo lepo bi bilo pisati ta prispevki, če bi zunaj ležala debela snežna odeja, ki bi nas prisilila, da nekaj več pozornosti posvetimo svojim sobnim rastlinam, tako pa nas odkrita narava kar sili, da postorimo kaj na svojem vrtu. Zato bodo danes pogledali kaj postoriti na vrtu v januarskih dneh, nekaj pa dodali še o oskrbi rastlin v stanovanju.

V okrasnem vrtu preglejmo stanje rastlin. Če jih morda še nismo zaščitili pred zmrzljavo, storimo to sedaj, saj bodo še prišli hladni dnevi. Zaščitimo vse zimzelene rastline, ki imajo velike liste in vrtnice. Kadarkapade močnejši sneg pa s krošenjem teh rastlin odresemo sneg, da jih ne polomi. Morda je potrebno obnoviti vrtno ograjo, preglejmo pergolo ali zamenjamo oporo vzpenjalkam. V toplejših dneh obnovimo

praktično znanje pri obrezovanju grmovnic in drevja. Če ste v kateri strokovnih revij zasledili idejo, ki vas je spodbudila, da bi prenavigili svoj vrt, je sedaj pravi čas za premislek o tem. Z nasveti o tem smo vam na voljo tudi v Vekosovi vrtinariji.

Če je temperatura višja od 5 stopinj, lahko obrezujemo tudi grmovnice in drevje, večje rane pa moramo zaščititi s cepilno smolo. Vrtna trata je pozimi zelo občutljiva za hojo, pa naj bo zmrznena ali zasnežena. Pod snežno gazjo se rada zadusi, poleg tega pa jo rada napade tudi snežna plešen.

Sedaj je čas, da pregledamo vrtno orodje in zamenjamo ali popravimo polomljene ali nalomljene dele. Orodje očistimo in zaščitimo pred rjavenjem. Naredimo si setveni načrt z upoštevanjem kolobarja. Setve in presajanja programiramo tako, da je zemlja ves čas dobro izkorisčena. Pričenimo z nabavo gnojil, zašči-

tnih sredstev in semen. Ce imamo še staro seme, naredimo kalilni poskus. Če bo vreme suho, lahko še ali že prelopatašo vrt.

Sobne rastline v zimskem času potrebujejo nekoliko manj vode kot v poletnih mesecih, ko je rast bujna, zelo pa nam bodo hvaležne, če jih dvakrat do trikrat na teden orosimo s postano vodo, saj je v naših stanovanjih zrak zelo suh. V tem času jih ne dognojujemo, je pa čas primeren za presajanje. Podtaknjence balkonskega cvetja redno kontroliramo, samo občasno zalivamo ter negujemo pri temperaturi 5 do 10 stopinj in zadostni svetlobi. Če se nam na rastlinah pojavijo škodljivci ali bolezni, jih škropimo s pripravki v ta namen.

Prav gotovo ste v cvetličarnah Vekosa opazili cvetove tulipanov in narcis. Sedaj je čas za sajenje čebulnic v topljem prostoru. O tem opravilu pa bom nekaj več napisal v prihodnjem prispevku. Pa še nekaj. Če želite zelo pregleden lunin



setveni koledar, vam ga nudimo v naših cvetličarnah, pa veliko uspehov v začetem letu.«

Rudarska godba za poplavljence

I Rudarska godba iz Velenja je, 5. januarja, letos pripravila tradicionalni novoletni koncert.

Elzkupiček so namerili za obnovo nazarskega kulturnega doma, ki je utpel ob nedavnih poplavah precej j škode.

IDvorana glasbene šole Franca Koruna-Kočičelskega je bila ob tej priložnosti polna do zadnjega kotička.



NAŠI PROMETNI NESMISLI (10)

Srečno vožnjo

V seriji prispevkov s področja cestno prometne varnosti smemo že zeliti nekaj pererečnih problemov in smo jih p представili v kar najbolj praktični obliki. Vsi bralci se seveda niste strinjali z vsem, a to je normalno. Kljub temu smo že zeleli prispeti v globalni politiki urejanja prometa, k večji strokovnosti pri izvajanjju ter opremljanju del na prometnih objektih. ZZ današnjim prispevkom pa z nekaj časa opuščamo rubriko NAŠI PROMETNI NEESMISLI, z željo, da bi vsebina pridobila nekaj več življenjske odgovornosti.

Pred nedavnim je sprejel župan predstavnike učencev iz vseh osnovnih šol naše občine in sse z njimi pogovarjal o varnosti na cestah v njihovih šolskih okoliših. Kako identične pripombe so podali, glede: na naše ugotovitev in obračnavano tematiko. Tokrat izložimo le enega izmed primerov.

Učenci, predstavniki šole in menda tudi krajan, so zaskrbljeni in nad prometnim režimom, še predvsem nad ogroženjem otrok na delu Jenkove ceste, nasproti šoli Antonia Aškerca ter - stano-

vanskega bloka Jenkova 17. Tu si želijo omejiti hitrost prometa, pridobiti ustrezno prometno signalizacijo ter urediti križišče Jenkove in Tomšičeve ceste. Le to je namreč (dokazano tudi v »črni kroniki NČ) pravi poligon za prometne nezgode. Kako bodo krajan uspeli v svoji nameri, še ne vemo, vse pa kaže, da se bodo poslužili zahuteve »s silo«, saj strokovna prepričevanja ne zadejo. K temu imamo tudi mi vprašanje, kje so načrti, za rekonstrukcijo omenjenega križišča (Jenkova-Tomšičeva), za katera je bil v načrtih komunalnih skladov planiran in namenjen denar. Že vrsto let je bilo planirano, da se pripravijo načrti in najbrž bi za toliko denarja (če je bil porabljen) zgradili že tudi semafore. Da so potrebeni, priča tudi odločitev bivše Komunalne skupnosti in pristojnejša odbora za planiranje.

Kaj se bo dogajalo v sedanjih situacijah, ko denarja ni, ne vemo. Vemo pa, kaj bi se naj dogajalo tudi že do sedaj, da ne bi bilo toliko prometnih nezgod in kršitev. Vozniki in pešci bi morali bolj odgovor-

no upoštevati znake prednosti, prometnega režima in omejitve hitrosti. Ob prometnih konicah bi tako »zloglasno« križišče moral nadzorovati prometni policist, po potrebi tudi usmerjati promet. A to je že druga zgodba, ki ji nismo dorasli. Mogoče bi se dalo še kaj storiti z zelo malimi sredstvi, npr. pripraviti opozorilne, valovite ovire na cestišču.

Naj se poslovim tudi kot avtor prispevkov. Na očitek, »bil si vrsto let funkcional v organih in komisijah za urejanje prometa in preventivo, kaj si pa storil, da zdaj vse kritiziraš...«, lahko le žalostno z rameni skomignem. Težko je z enim stavkom opisati dvajsetletno delo, prizadavanje in srčnost, s katero sem ob boku mnogih tovaršev, strokovnjakov in funkcionarjev poiskušal storiti kaj za večjo cestno prometno varnost, za višjo prometno kulturo za ozaveščanje prometnih udeležencev, tudi za vzgojo najmlajših. Delo posameznika največkrat nič ne pomeni, pomeni pa združeno delo veliko posameznikov, ki se dopolnjujejo v stroki in in-

Bralcem prometnega kotička želimo srečno vožnjo in sodelovanje tudi v prihodnje.

Jože MIKLAVC in
uredništvo NČ

Optometri



Naj stane kolikor stane

Januar bo marsikomu predolg. Denar, ki bi ga morali enakomerno porazdeliti čez ves mesec, smo izdatno zapravljali čez praznike. Priložnosti za to je bilo toliko, kot še nikoli v decembru. To psihologijo novoletnega potrošnika so spretni trgovci znali vnovčiti. Tak je bil recimo tisti, ki je na Titovem trgu na silvestrovjanju na prostem prodajal steklenice šampanjca po 250 dinarjev. Danes, ko nemo zremo v prazne denarnice, smo se tega spet spomnili.

Sindikalne zamude

Če na sindikatih zlate znake za leto 1989 delijo z enoletno zamudo, ni čudnega, da jih ne preseneča, če kje plače s samo tromesečno.

Na cesti

Kot je bilo videti tudi v Velenju, si je letos največ delavcev, voščilo sreče v novem letu — na cesti.

Kar se Janezek nauči

Ob začetku vsakega šolskega leta veliko govorimo in pišemo kako našim najmlajšim in vsem šolarjem zagotoviti kar najbolj varno pot v solo in nazaj domov. Sem seveda sodijo tudi varni in primerno označeni prehodi čez cesto in primerno vedenje voznikov. Ti so na začetku pravilo na prehodih za pešce dosledno upoštevali, pozneje pa — kakor se vzame. Še vedno je namreč veliko takšnih, ki jim je prehod za pešce malo mar, na vso srečo se najdejo tudi vozniki, ki jim prometna kultura ni tuja.

Pravilo, da imajo pešci, ki stopijo na označen prehod, vselej prednost, za nekatere voznike torej očitno ne velja. Žal so med njimi tudi nekatera vozila avto šol, v katerih sedijo vozniki, ki se bodo danes ali jutri samostojno vključili v promet. Za primer. Na zadnji dan starega leta so trije nadobudniki z rumeno rutico okrog vrata čakali na križišču Rudarske in Prešernove ceste na prehodu pri Eri, da bi prečkali cesto, pa zaman. Tudi vozilo avto šole, zaenkrat ga ne bomo imenovali, se ni zmenilo za njihov korak in željo. Vprašanje je, kako dolgo bi otroci, verjetno iz vrtca, še morali čakati, če se jih ne bi usmilila ena od naključnih pešč in jih pospremila čez prehod. K temu primeru, ki ni osamljen, ni kaj dodati. Morda le tole — kar se Janezek nauči... S tem rekom naj torej malo ošvirknemo inštruktorje.

Svečana seja sveta za SLO in DS

Pogovor z županom in podelitev priznanj

Predsednik skupštine občine Velenje Pankrac Semečnik je 26. decembra lani sklical v prostorih skupštine svečano sejo sveta SLO in DS ter nanjo povabil predstavnike jugoslovenske ljudske armade, teritorialne obrambe, zvezne rezervnih vojaških starešin, civilne zaščite, občinske gasilske zveze in postaje milice Velenje.

Navzoče sta najprej nagovorila župan in predsednik izvršnega sveta, nato pa je sledila podelitev priznanj, plaket in medalj. Znak ZRVS Slovenije sta prejela Ludvik Onuk in Nada Gusič, plaketo ZRVS Slovenije Franc Volk, zlati znak ZRVS Jugoslavije Jože Prisljan in plaketo ZRVS Jugoslavije Postaja milice Velenje. Priznanje republiškega sekretariata za LO je prejela Občinska gasilska zveza Velenje. V imenu predsedstva Jugoslavije pa so prejeli: medaljo za vojaške zasluge Stanko Tajnšek in Radislav Gavez. Red za vojaške zasluge s srebrnim mečem Miran Ahtik, red dela s srebrnim vencem Franc Ravnjak in red JLA s srebrno zvezdo Jože Prisljan.

Predsednika skupštine in izvršnega sveta sta vsem dobitnikom priznanj iskreno čestitala, zatem pa je sledil razgovor o trenutnih razmerah, še zlasti o obrambnem vprašanju.

B. M.



Pogled v prihodnost

Uvajanje tržnega gospodarstva povzroča vse teže razmere pri nas. Zato se vsiljuje vprašanje, ali lahko presadimo samo z nekaj zakoni kapitalistični družbeni red v družbo, ki je imela skoraj pol stoletja socialističnega in samo družbeno lastnino.

Privatizacijo lastnine potrebuje kapital za od kupov tovarn, stanovanj, podjetij itd. V socialističnem družbenem redu si ga noben delavec, ki je spoštoval takratne zakone, ni mogel ustvariti, toliko gotovo ne, da bi bil sposoben kupiti desetino večje tovarne. Tako bodo naše tovarne kupovali tujci ali tisti, ki ne čutijo odgovornosti do drugih ljudi in so že v starem sistemu goljufali družbo in s tem pripomogli k njenemu propadu.

Tako se sedaj ljudje zatekajo v majhne naložbe: trgovinice, agencije, obrtniške delavnice, goštinske lokale, butike, tiskarnice, kopirnice itd. Če bo država prepustila ljudi samo njihovi iznajdljivosti in zmogljivosti, bodo s svojim skromnim kapitalom, ki so ga lahko prihranili v prejšnjem sistemu, ustvarili samo "kramarsko" gospodarstvo. Vračanje imetja dedičem njegovih lastnikov pa vsiljuje vprašanje: Kako bodo ti gospodarili z lastnino, kjer so njeni gospodarji že umrli? Bodo spoštovali zemljo, gozdove, tovarne z delavci, katerih lastniki bodo nenadoma postali, čeprav jih ničesar ne veže nanje?

Druga zmota sedanjih zakonodajnih oblasti je dovoljevanje propadanja podjetij, hitra reorganizacija državne administracije, ki dviguje brezposelnost, krčenje deldovnih mest po tovarnah in drugih podjetjih. Iz tega naj bi sledila 30% brezposelnost. Ali se zavedamo dovolj njenih posledic, pa čeprav jo napovedujemo samo za 5 ali 10 let. Beda (moralna in materialna), ki je posledica brezposelnosti, prizadene najprej otrok. Tretjina otrok bo podhranjenih zaradi brezposelnosti njihovih staršev, tretjina pa zaradi staršev z nizkimi plačami, ki bodo še lahko le na račun prehrane v času zadostili zakonom, kot je zakon o odkupu stanovanj. P-Posledica podhranjenosti otrok pa je njihova umska in telesna začastost. Šolalo se bo veliko manj otrok zaradi nesposobnosti irin ker starši šolanja preprosto ne bodo več zmogli. Tako bo družba začela naglo propadati, saj i degenerirano mladino pa ne bomo mogli graditi lepše bodočnosti.

Postavljanje Zahoda kot vzgleda naše prihodnosti je zavajanje ljudi. Zahod je bogat tudi od obresti, ki jih plačujejo dolžniki njihovih posojil. Koliko znašajo obresti načasnih dolgov oz. kreditov? Kolikko surovin smo izvozili v te države zanje? Mi nimamo kapitala, dda bi bogateli na račun njegovih obresti, zato ne bomo nikoli dosegli materialnega standarda Zahoda. Prav kmalu pa bo do njihovega degeneriral naš življenjski standard.

V kapitalizmu živijo delavci zato, da delajo. Mi pa smo do sedaj delali li zato, da smo živeli. Kapitalizem je spraznil podeželje in natrprpal ljudi v mesta, kjer jim je odmemeril zelen tesen življenjski prostor in vsili praznino življenja. (Pri nas še vedno živi več kot polovica ljudi na podeželju z višjim standardom kot v mestih.) Odvez jimm je pravico do čustev. Delavec alial delavka morata biti najprej to, šele potem mati ali oče svojih h otrok, otrok svojih staršev, zakonski tovarni svojemu možu ali ženi. Z »evropskim« delovnim časom mu je onemogočil stik z naravo in mu ponudil surrogat življenja: filmsko umetnost, ki nnajvečkrat poneumlja ljudi, TV, sekualno revolucion, glasbo, ki jejasen odraz notranje napetosti ljudi, potrošništvo itd. (Busch se sicer boril proti uživanju mamil, toda ne bo uspel, ker ne odstranjuje vzrokov za njihovo uživanje, to pa je nezadovoljstvo nad življenjem). Že dolgo govorimo o krizi zahodnih družb. Zakaj jo sedaj vsiljujemo našim ljudeem? Zato, da bo 10% ljudi živilo bolj razkošno kot do sedaj, ostalih 90% pa se bo za razkošje drugih moralno odgovarati človeka vrednemu življenju? Čemu vsemu so se morali odgovarati ameriški delavci, da so ustvarili kaptall za njihovo obrožitev, pressiž v svetu, za vesoljske polete itd.

Marija Savor

Diferenciacija

Po osvoboditvi so se naši odgovorni politiki zagrizli v idejo, da je potrebno urediti takšno družbeno ureditev, kjer bomo vsi enaki in v to smer so se usmerile vse aktivnosti. Ni pa nihče razmišjal, da nas bo takšna ureditev vodila v takšno sveto poprečje, kjer ne bo pri najbolj sposobnih ljudeh zahtevanost, da bi izstopili iz tega sivega povprečja in začeli ustvarjati družbeno ureditev, ki bi sledila razvitemu svetu, zaradi tega smo capljali na mestu in vedno bolj zaostali.

Zamišljeno blagostanje, ki smo si ga zamišljali je ostalo le ideja, konkretno življenje pa je šlo svojo pot. Najboljši strokovnjaki, ki bi naj bili vlečni konji pri dvigu gospodarstva, ki je pač podlaga za razvoj sleherne družbe, so začeli zapuščati našo deželo in odhajati v razviti svet. Zaradi tega brez težav ugotavljamo, da so naši najboljši strokovnjaki danes v tujini, kjer ni teorije enakih želodcev ampak je teorija krute resnice, da velike ribe jedo male ribe, torej tam ni nikaknega povprečnega življenja, ampak je izrazita diferenciacija, kjer je življenje posameznika v največji meri odvisno od njega samega in ta posameznik se nima kaj zanašati na to, da bo mu že družba dala če se sam ne bo znašel.

Sedaj, ko smo se tega začeli zavedati tudi v naši deželi in poskušamo slediti razvitemu svetu in sprejemati kruto resnico tega sveta, se pa srečujemo z našimi štiridesetletnimi navadami in ne moremo razumeti te resnice. Ker pa vemo, da je navada železna srajca, tudi ne smemo delati carških rezov, ampak bomo morali bolj s počasnimi koraki delati to, kar razvoj gospodarstva zahteva, s socialnimi programi pa preprečiti, da ne bomo imeli naenkrat polno beračev na cesti.

Albin Amon

Nižanje bivalnega standarda

Negotovost na defovnem mestu je marsikoga prisilila, da si sam ustvari delovno mesto v kakšni drobni dejavnosti. Za to pa je potreben ustrezni prostor. Tako so se ljudje ozri okoli sebe in zlasti v stanovanjskih blokih našli marsikateri **navidez** neizkoriscen prostor: to so dvojni izhodi iz stopnišč ali smetiščni prostori. Tako se rezervni izhodi že spreminjajo v majhne lokale, čeprav jih je še pred kratkim zahteval predpis o požarni varnosti. V »Standardu« in morda še kje so prišli tudi na idejo, da bi predali smetiščne prostore. Tako bi kanté za smeti zamjenjali kontejnerji pred vhodi. Od disciplinarnosti prebivalcev pa bo seveda odvisna čistota okoli kontejnerja. Sprašujemo se, kako se bo to obneslo poleti, kajti širjenja smradu ne more preprečiti še tako dobro zaprt pokrov. Na sanitarni inšpekciji pravijo, da ni predpisa, ki bi prepovedoval shranjevanje smeti zunaj hiš in

stanovanjskih blokov. Toda kljub pomanjkanju takega predpisa so arhitekti v stanovanjskih blokih načrtovali zaprite prostore za smeti. Morda bodo kaj priponile turistične organizacije, če bo mesto Velenje posuto s takimi odprtimi smetišči. Ali bodo k takemu nižanju standarda stanovalev kaj rekli starši, kdo bodo otrokom njihov že itak preskromen prostor na dvoriščih zasedli kontejnerji za smeti? Ali pa bodo postali novo igralo otrokom, ki bodo radi plezali po njih? Morda bo k temu kaj rekla zdravstvena služba, ki je odgovorna za preprečevanje širjenja nalezljivih bolezni. Ponekod smo se ustrašili golobov kot prenašalcev bolezni, ob svojih smeteh, kot možnostih okužb, pa kažemo veliko poguma.

Se bodo tudi občinske oblasti strinjale s takim nižanjem standarda mesčanov in posebej njihovih otrok? Morda bo to majhen izjav oblastem: če že nimajo denarja za nova delovna mesta, pa bi morda ponudili vsaj prostore (v starih hišah Starega Velenja), zasnov seveda, da bi jih ljudje lahko spreminali v lokale, ne da bi s tem nižali standard in varnost soljudem.

Saleško ekološko društvo

Plinifikacija

Kot zagovornica čistega ozračja sem že o napeljavi plina napisala članek v NAŠEM ČASU dne 1. junija 1989. V naši vasi pa na to opozarjam že leta in leta, saj imamo pred našimi hišami v Gorenju štiri velike cisterne za plin, ki so vedno napolnjene in vsebujejo ogromno plina, da lahko tovarna KERAMIKA nemotenno obratuje. Kolikšna je poraba ob takem vskladiščenju, ki je na prostem tik ob hišah, si lahko mislimo. Vaščani pa, kdo da živimo na tempirani bombi, vedno v strahu, da se zgodi kaj nepredvidenega, si želimo napeljavo plina na čimpres. In res, sedaj smo dobili investicijsko ponudbo za uporabo plina za kurjenje v gospodinjstvih. Vse je preračunano v DEM.

MAGISTRALNI DEL — predvideno sofinanciranje DO PETROL 643,50 DM 4.518.— din

PRIMARNI RAZVOD — enako na enoto neglede na lokacijo 2913,80 DM 20.458.— din

SEKUNDARNI RAZVOD — povpreč na enoto odvisno od gostote objektov, naselje 10048,30 DM 70.549.— din

SKUPNO NA PORABNIKA (če bo PETROL sofinanciral) 12.962,10 DM ali 91.007.— din

To je izračun izdelan na vrednostno izhodišče cen junij 1990, sedaj je gotovo dinarska vrednost drugačena.

Ker je vsem znano, kako zelo so slovenske tovarne in podjetja v škrpicah, ker je naš dinar še vedno precenjen, lahko predvidevamo, da se bo znesek v dinarjih še zvišal, saj bo cilj gospodarstvenikov postaviti dinar na realna tla. Nadalje vsi tisti, ki imajo peč na trda goriva, morajo kupiti novo peč in hkrati tudi gorilec za plin, kdor pa ima že gorilec na mazut, ga bo moral nabaviti za plin. Vse skupaj se bo zvišalo kar vrtoglavlo, ko se pridamo PRI-SPEVKE ZA PRIKLJUČEK.

Pri vsej tej zadevi pa mi manjka nekaj. Nikjer ne vidim, kako bodo obravnavana v tej razdelbi podjetja in tovarne. Ali morajo ravno toliko plačati "po enoto" in ali bodo pri ceni porabljene plina plačali kaj več, saj jim ta plin prinaša dohodek, medtem ko pri gospodinjstvu ni celoletno uporabljen in nima pri tem dohodka. Obretniki tudi elektriko za proizvodnjo draže plačujejo, kar pa je način na katerem gospodinjstvo živi. Da me ne boste napak razumeli, v tem obračunu ni nobenega podjetja ali tovarne in morda je namera, da se plin pripelje ravno tistim, ki bodo imeli z njim profite, preko naših ramen!

Rečem pa lahko samo eno: Tako kot veden, smo tudi sedaj veliko zamudili. Plin se nam je ponujal leta in leta, a ga nismo izkoristili. Žal! Kajti sedaj je vse teže stopiti v tako kreditiranje, ko nihče ne ve, ali bo obdržal službo, ali bo zasluzil vsaj za najnajvečje. Blagor mu, kdor bo stresel te marke iz rokava. Tak bo tudi lahko lastnik ali solastnik manjšega podjetja ali tovarne. Ravno zato pa moramo tudi mi biti seznanjeni z vlaganjem sredstev v plinifikacijo, kajti GRUBELIČEV si tu ne želim.

Marinka Obu

Zdrav otrok je kot mogočno drevo

Sonce je zdrknilo v novo, upajmo, srečnejše leto miru in sporazumevanja.

Casopisi in revije še vedno pričajo pornografske motive izzivnih žena. Otroci še vedno hlaštajo po njih. Pa še več! Videoreporterji predvajajo kasetne filme in otrokova bit jih naravnost pozira. Le kje živimo? Otroci, še zeleni list, naše gore, vpijajo vse prelesti tega neumnega sveta.

Ne vem, na kateri relaciji živimo? Ali smo, starši nerazsodni, in dopuščamo mladeži vse tisto, po načelu: Če jaz nisem mogel, naj uživajo otroci! Ali pa je s starši nerazsodna vsa naša javnost, ki je psihološko zlomljena, zgrožena, nad svetovnim dogajanjem, in hitro preobrazbo vseh vrednot družbe, ali pa ...

Gre ob vsem samo za eno, bistveno vprašanje, otrokove združene rasti. Torej ne degeneracijske. Filmi so sladki, slike izzivajo, mi pa nemo ujeti ob vsem ...

Kako razmišljati, kako ukrepati? Degeneracija je propad! Tega verjetno ne želimo, najmanj pa naši mladeži. Starši, vrtci in šole, so pred zahtevno nalogo. Vsi želimo, da se otroci normalno, torej zdravo, vraščajo v našo družbo, kakšnokoli. Pravim, zdravo! To pomeni — ne prehitljivo! Dovolimo otroku zdravo rast; V polni zrelosti, po premagovanju pubertete, tega najzahtevnejšega oreha mladosti, bo otrok lahko doživljal vse ne slade sveta.

Drugače bo razumel porno-grafski motiv v časopisu in revijah, drugače bo doživljal še tako perverzen trdi pornič ... Tukrat bo tudi osebnostno zrel. Tukrat bo lažje presojet in se odločat.

Vse to pa pomeni, da ne smemo molčati. Nikjer! Niti v vrtcu, niti doma in še najmanj v šoli. Žlica dobre vzgoje v tej smeri bo postala kar zlata. Zato, ker se bo obrestovala. Zato, ker ne bo odpirala vrat mamiščem, zato, ker bo iskala življenjski cilj ... Ta pa je odraščati zdravo, postati močno drevo, in zato kljubovati tudi vsem nevihtam življenja.

-Viš

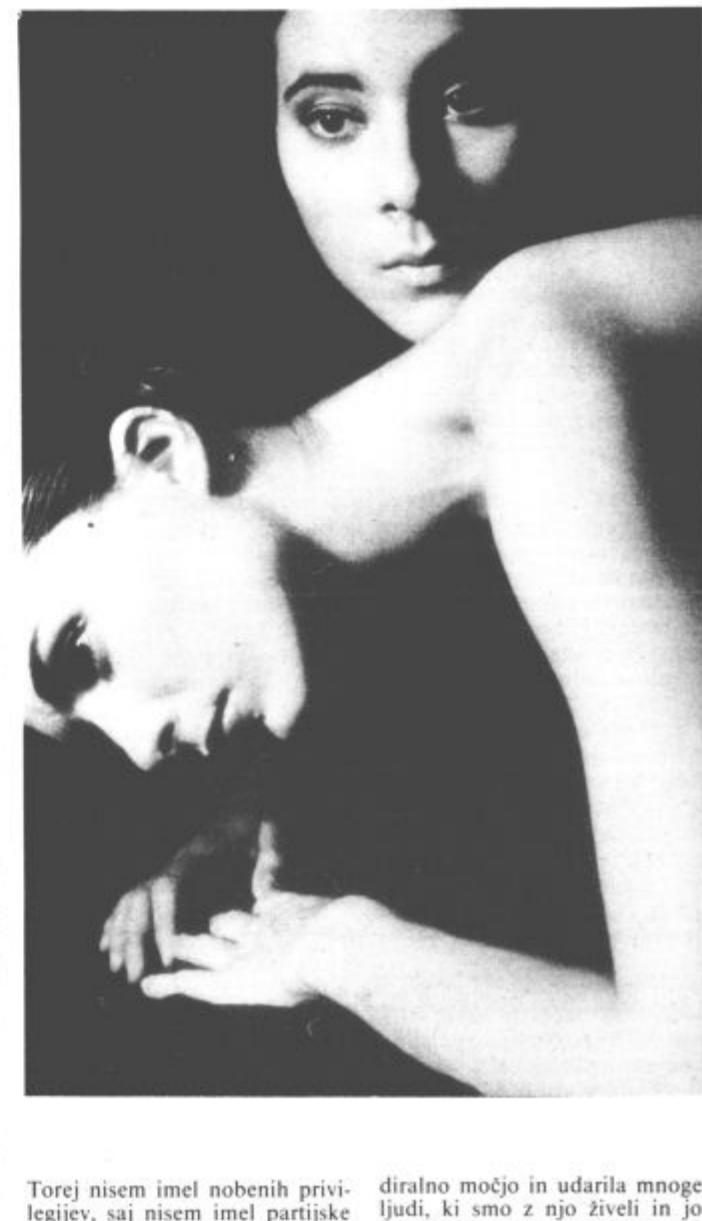
Mojemu soboru

V imenu Očeta, Sina in Svetega Duha. Tako začenjam svoj upokojenski dan. Tudi v četrtek 13. XII. t.i. sem ravno tako s to razliko, da sem bil nemalo presečen, ko sem prebral Naš čas in sicer zaradi pisma »mojega soborca«, ki me je poskušal celo žaliti in to brez vzroka in argumentov! Imam občutek, da mu sploh ni šlo za pobiranje mojih navedb marveč, da bi me diskvalificiral a to je zelo, zelo grdo, se posebej, če to prihaja od »mojega soborca«! Zato mu bom poskušal odgovoriti tako po vrsti, kot mi je napisal to žaljivko (ali »žalostinko«)! Močno dvomim, da je vse to »izrastlo na njegovem zeljniku«? Celo več, menim, da mu je vse te grdobije nekdo sugeriral ali napisal! Saj tisti, ki so zmožni takih grdobij so ponavadi vedno v »varni razdalji« in kot vedno, posnemajo Hefajsta! Zato bi »mojemu soboru« odpristil njegovo »nepremišljenosť« in mu pritrdir, da tudi resnično v demokraciji ni dovoljeno žaliti in to brez vzroka in argumentov! Imam občutek, da mu sploh ne gre za razpravo o spreminjanju družbeno lastnine v privatno in celo protivzakonito manipuliranje z njo, ampak za polovanja z »gnojnicom«! Zato mu moram povedati nekaj reči, ki jih, tisti, ki za njim stoji »neviđene« si zelo želi:

Resnično sem šel v partizane »prostovoljnovo« toda ne da bi moril, ker mi to sploh »ne leži«, temveč da bi pomagal, kot bolničar, ranjenec-soborcem, kar sem tudi uspešno in pošteno človeško opravljal. Drugič pa je bila moja želja čimprej izognati sovražnika iz domovine in urediti pošteno in pravčiščno ter enakopravno družbo! Zato sem se po vojni poskušal boriti, pa sem bil prešibak in opustil to početje in se prijel fizičnega dela, ki sem ga opravljal pošteno, uspešno in kvalitetno!

Kot kristjan pa ti želim vse najboljše, kar si sam želiš! Moj geslo je: Odpristi mu (jim) o Gospod, saj ne vedo kaj delajo!

Mihail Slivar



Pomoč po poplavah

V zadnjih dveh mesecih je marsikoga, ki so ga prizadele katastrofalte poplave, držala pokonci misel, da v nesreči ni ostal sam.

Ko so se razbesnele vode začele vratiti v struge, so pričeli z akcijami za odpravo posledic. Tudi na naši šoli smo se vključili v solidarnostno akcijo in učenci so se ji radili. Povezali smo se s krajnjo organizacijo Rdečega križa in zbrani denar razdelili družinam tistih učencev naše šole, ki so bili najbolj prizadeti v poplavah. Šolske potrebsčine pa smo odpeljali na OŠ Ljubno z željo, da jih razdelijo med tiste učence, ki so pomoči najbolj potrebeni. Ob obisku so nam na kratko orisali dogajanje v prvih novembarskih dneh. Ogledali pa smo si tudi nekaj najbolj prizadetih domačij in se tako še bolj pripravili o grozotah, ki so jih napravili hudourniški pritoki Savinje.

Kmalu pa je tudi naša šola dobila pomoč. Finančna sredstva, ki smo jih dobili od OŠ dr. Anice Rotrdič iz Grada in Prekmurja in OŠ bratov Mravljkov iz Velenja, bomo porabili za placilo šolskih malic in mladinskega tiska.

Nezaposlenost v očeh psihologije

Namesto uvoda bom raje citiral Mileno Ulé, ki takole morduje o službi:

»Delovno razmerje, služba, ki je bila pred časom nekaj samoumevnega in skoraj nedotakljivega, postaja vse bolj dragocena pravica, za katero se je treba boriti: eni, da jo dobijo; drugi, da bi jo obdržali. Tisti pa, ki še vedno kujejo dve železi v ognju in sedijo na dveh stolčkih, mimo zakona, naj se včasih spomnijo, da nekomu res odzirajo kruh s tem, ko sebi mesijo potico...« Toliko citat.

Oče komunizma Marx je imel nezaposlenost za nujen rezultat kapitalizma. Prepričan je bil, da v socializmu ne bo brezposelnosti in vseh navješčnosti, ki jih ta prinaša, saj bo družba lastnik proizvodnih sredstev. Dejstva, ki jih je potrdila zgodovina, pa so postavila njegovo trditev med laži. V vseh, do nedavnega še socialističnih deželah, se je prej ali slej pokazalo, da polna zaposlenost ni merilo, po katerem bi lahko ločevali socialističen način gospodarstva od kapitalističnega.

Prvič se je v Jugoslaviji problem nezaposlenosti, tudi kot družbeni problem, pojavi po gospodarski reformi 1965. leta. Reševali smo ga pretežno s politiko ekonomske migracije, to je s prelivanjem delovne sile znotraj državnih meja in z odhajanjem naših ljudi na začasno delo v tujino. Po energetski krizi 1973. leta je ekonomska migracija skoraj zamrla, nezaposlenost pa je pokazala vse svoje zobe, dokler ni postala za našo družbo eden največjih problemov vse do današnjih dni in še ji ne vidimo konca.

Prav na kratko si poglejmo statistiko: Do leta 1971 so podatki zanemarljivi. Deset let kasneje (1981) dosega nezaposlenost že 14 % vse delovne sile, kar je uvrstilo našo državo med tiste evropske dežele, v katerih je nezaposlenost eden najtežjih ekonomskega problemov. Prav zanimivo pa je, da je bila takrat Slovenija najmanj prizadeta vzeto v jugoslovanskem merilu, najbolj pa sta posledice čutili Kosovo in Makedonija. Pri nas je bila zaposlenost še relativno ugodna. Se je pa razmerje kmalu nato začelo slabšati na račun Slovenije. Razlika se je iz leta in leta manjšala dokler v lanskem letu ne vidimo več bistvenih razlik. Od jugoslovenskih republik ima le Slovenija tako imenovano polno statistično zaposlenost, zato so tudi posledice bolj boleče. Piko na i je prispeval tudi Markovičev program. Za trenutni rezultat vemo: trend naraščanja brezposelnosti dosega že 5 % na mesec in narašča.

Če se po teh kratkih osnovnih informacijah o brezposelnosti vprašamo, kako le-ta vpliva na človekovo duševnost, se najprej ustavimo ob treh doživljajskih obdobjih, ki jih opazimo pri večini delavcev, ki izgubijo službo.

Prvo je doživetje šoka. To nastopi ne glede na prejšnja svarila o grozeči brezposelnosti. V tem obdobju naredi posameznik analizo dogodkov, ki so ga priveli do sedanjega stanja. Zgodilo se je prav to, česar se je bal ali s čimer ni prav računal. Pogosto si privošči potreben dopust, med katerim pa že snuje načrte, kako bo našel drugo delo.

V drugem obdobju si brezposelnost aktivno išče delo. Večina se začne ozirati po boljšem delu, kot ga je imela poprej, po prvi razočaranjih pa so pripravljeni sprejeti tudi manj ugodne ponudbe. V tem obdobju je človek razmeroma podjeten. Čeprav je nesrečen, duševno še ni zlomljen in še vedno upa v uspeh.

Tretja, zadnja in večkrat tudi usodna stopnja brezposelnosti pa je človekov zlom. Ker ne najde zaposlitve, se ga poloti strah, postane depresiven in črnogled, začne izgubljati upanje. Tisti, ki imajo za sabo več neuspehov kot uspehov, relativno hitro prehodijo ta tri obdobja, medtem ko uspešnejši in optimisti dalj časa kljubujejo resignaciji, to je ravnodušju.

Zanimivi so izsledki, do katerih sta prišla brat in sestra Braginsky iz ZDA, oba univerzitetna profesorja, v svojih raziskavah brezposelnosti.

Pri tem sta uporabljala različne psihološke teste in intervjuje. Poglejmo si zanimiv praktičen primer, ki ga navajata v svojem poročilu: John ima 52 let, je oče dveh otrok, po poklicu novinar. Odkar je izgubil delo, je razposlal 235 prošenj. S sistematičnim iskanjem dela se bori proti ravnodušnosti, ob tem pa piše roman o managerju, ki je izgubil delo in s tem postal »odvečen sodobnik«. Ne da bi tožil, pripoveduje, kako se počuti: »Vedno sem menil, da se splaća biti natančen in marljiv v poklicu. Trdo delati, si nič ne podariti. Saj veste, ni večje zmote kot to. Tisti, ki so lezli šefu v r..., ki so mu prebelili stanovanje, oprali avto, ga odpeljali na nogometno tekmo ..., tisti so obdržali svoje delovno mesto. Pri tem pa imajo komaj pol toliko izobrazbe kot jaz, so manj nadarjeni in manj vzdržljivi pri delu. Najhuje mi je zaradi prizadetega ponosa. Preprosti delavci iz podjetja se mi posmihajo: Vidiš, kam si prišel z vsemi svojimi diplomami. Če si brezposeln, nimam več prijateljev. Kakor, da bi imel nalezljivo bolezni, s katero bi se mogli okužiti. Nekateri povedo naravnost kaj menijo: Ne veš, kako sem srečen, da se to ni zgodilo meni, sem slišal pred dnevi. Brez svojega pisana bi bil čisto na tleh. Verjetno bi se vlačil po gostilnah kot drugi in v alkoholu utapljal svoje težave... Počutim se kot v zaporu. Če hočeš biti družbeno koristen, moraš biti zaposlen.«

Delo kot vir duševnega ravnotežja

Tako testi kot pogovori z brezposelnimi potrjujejo, da je delo vir človekovega ravnotežja in intentitete. Če vzameš človeku njegovo delo, se notranje usodno zamaje. Z izgubo dela se namreč zamaje človekov socialni in družbeni položaj ter njegov odnos do prijateljev in družine. Ni čudno, če tak človek podvomi vase in v svoje sposobnosti: zamajalo se je, kar človeka drži pokonci, ali kot strokovno pravimo: spokopani so vsi nosilci njegove osebne in družbenе intentitete. Bakke, ki je raziskoval brezposlenost med veliko gospodarsko krizo v tridesetih letih, je ugotovil, da zmorejo brezposleni le z velikimi

težavami vzpostaviti nov odnos do prijateljev, do svoje družine, do političnih ali verskih skupin, ki jim pripadajo.

Zanimivo je, da ljudje, ki so izgubili visok poklicni položaj, bolj trpijo zaradi brezposelnosti kot ljudje z nizko izobrazbo. Prvi so vedno bolj zagrenjeni, medtem ko se drugi uspešnejše prilagajajo novi situaciji. To je razumljivo, saj so prvi več vložili v svojo izobrazbo, pa tudi priložnostno delo veliko lažje najdejo fizični delavci kot pa ozko usmerjeni strokovnjaki. Razumljivo je tudi, da so bolj prizadeti starejši delavci, ki so bili na podjetje dalj časa navezani.

Braginska sta poleg brezposelnih raziskovala še probleme starejših ljudi, duševno prizadetih, študentov in žensk. Njuno pozornost je pritegnilo dejstvo, da so ti ljudje na milost in nemilost izpostavljeni sodbi mogočnih avtoritet, ki se z njimi ukvarjajo. Te avtoritete jim vtišnejo pečat »uporaben« ali »neuporaben«. Če te uvrstijo v drugo kategorijo, postaneš »odvečen« človek. To ni odvisno od človekovega sociokognitivnega položaja. Na vzroke ne moreš vplivati (telesno prizadeti), ali pa jih sam izzoveš (neuspešni študenti). »Biti odveč« je lahko »naravno« stanje, ki ga boš prej ali slej zapustil



STANE JERŠIĆ BARBARA JAKŠE

Posledice daljše brezposelnosti

Posledice trajnejše brezposelnosti lahko takole povzame-mo:

- človek izgubi občutek ekonomske in duševne varnosti;
- zato situacijo krivi najprej samega sebe, nato se njegova napadalnost preusmeri na družbo;
- pri zaposlenem je dnevni ritem osredotočen na delo, saj porabi zanj največ časa. Brezposelnim pa je čas muka;
- poruši se običajni čas vstajanja in leganja, čas obrokov hrane in leganja k počitku. To povečuje v človeku občutek izgubljenosti;

Brezposeln poskuša v začetku prikriti svoj položaj drugim. Nekateri zjutraj odidejo »na delo« in se ob ustrezni uri vrnejo domov. Med tem časom si iščejo delo, obiskujejo kinodvorne ali gostilne, ali pa le postopajo:

- pri brezposelnih opazimo nenavadno potratnost, pogosto izdajajo denar za luksuzne stvari, namesto da bi ga štedili za najnujnejše. Nekateri se lotijo sorazmerno dragih konjičkov. Zato jim ponekod dajejo podporo v blagu in ne v denarju;

— iz svojega vsakdana bežijo nekateri v sanjarjenje, drugi pa v bolezni.

Nekateri iščejo nezakonite poti, drugi pa opuščajo svoja konzervativna gledanja na družbo in postajajo dovezni za nazare, ki zagovarjajo bolj revolucionarne družbene spremembe. V večini pa ostanejo »dobri« državljanji. Samomor ni običajen izhod. (Novejše raziskave pa vendarle kažejo, da je število samomorov med brezposelnimi večje kot med zaposlenimi);

— brezposelnega človeka zlasti potrebuje, če njegova družina, sorodniki in prijatelji spremeni do njega svoj odnos ali mu očitajo, ker je izgubil delo;

— v času daljše brezposelnosti se okrepijo vsakdanje navade. Človek, ki je že prej mnogobral, bere še več, medtem ko tisti, ki je prej malobral, sedaj še manj bere. Verni ljudje postajajo versko bolj zavzeti, medtem ko se obrobniki še bolj od-tujijo;

— brezposelnost staršev se začne kmalu odražati pri otrocih v občutkih negotovosti in strahu;

— osebne spremembe se pokažejo tudi v večji razdražljivosti ter v novih slabih lastnostih, na primer v upadu čuta za vrednote in moralno naspoloh. Predsodki se okrepijo, človek si včasih poišče grešnega kozla, nad katerim se lahko znaša.

Da sklenemo: Ljudje brez dela se počutijo majhne in nepomembne. Z novim delovnim mestom si do neke mere znova pridobijo samozaupanje, toda nezaupanje in cinizem do družbe jim ostaneta.

Brezposlenost pri mladih

Kako vpliva brezposelnost na mladega človeka, ki mu je preprečen vstop v svet dela in ustvarjanja? Zariše brezposelnost v mladega človeka posebne poteze in ga zaznamuje družeč kot odraslega? Ta vprašanja so si začeli postavljati, ko se je delež mladih med brezposelnimi povzpel preko 50% in začel linearno naraščati. Če pomislimo na to, kako pomembna je zaposlenost za mladega človeka in njegovo prihodnost, dobi problem brezposelnosti še novo, dodatno razsežnost.

Med nezaposlenostjo mladih in njihovim psihosocialnim razvojem je dokazana povezava. Strokovnjaki ugotavljajo, da vrednote mladih vendarle zrcalijo vrednote staršev in družbe naspoloh, ter da se nasprotja javljajo na bolj obrobnih področjih. Mladi priznavajo, da je vrednota imeti službo. Mladi, ki so brez zaposlitve, sami sebe še manj vrednotijo, kot smo to ugotavljali pri odraslih brezposelnih. Poleg tega se raje izogibajo konkurenčnim situacijam (n. p. borbi za službo), v primeru daljše brezposelnosti pa vedno manj radi zahajajo v družbo.

Sibka identiteta brezposelne mladine se izraža v njenem nezadovoljstvu, nezaupanju, v občutku, da se družba zanjo ne zanima, da ni priljubljena. Kljub temu pa mladi brezposelnost težijo za tem, da bi si osvojili vrednote in vedenja, ki usmerjajo svet dela, vendar se med njimi kažejo tudi odkloni od te morale in teh vedenj. Svojo nezaposlenost občutijo kot boleč in neprijeten socialno ekonomski položaj. Če si nezaposlen, se ti začenja krušiti podoba o sebi, življenjski načrti so ti vedno manj dosegljivi.

Potrebno je veliko duševne moči in prožnosti, da premaši vse te negativne dejavnike. Tako vidimo, da ima brezposelnost za mlade še dodatne negativne učinke.

Sklep

Po vsem tem, kar smo ugotovili o brezposelnosti, lahko zapišemo trditev:

Brezposlenost povzroča bolezni! Njena značilna znamenja so čustvena neuravnoteženost, socialna osamitev in izguba lastne vrednosti.

Ker je delo eden najpomembnejših virov duševnega ravnotežja, je daljša brezposelnost usodna zlasti za mlajše ljudi, saj je znano, da si mlad človek še gradi svoj notranji, duševni svet.

Človek, ki mu je končno le uspelo najti delo po daljši brezposelnosti, ni več isti, kot je bil pred tem. Njegov značaj je obarvan s trpkostjo in razočaranjem, s cinizmom in nezaupanjem. Delovne spremnosti so slabše, samodisciplina je popustila; pogosto se mora znova učiti točnosti, reda in vedenja do drugih. Okusil je ogroženost, ki mu lahko ostane vse življenje. Ker je s tem porušeno njegovo osnovno zaupanje v družbeni vrednote in ideale, je brezposelnost močan dejavnik družbene nestabilnosti. Kakor se zamaje duševni svet človeka, ki je izgubil zaposlitve, tako se lahko zamaje družba, ki preveri delu svojih članov ne more nuditi zaposlitve.

Ostala nam je še ena tema in sicer: Reševanje tehničkih viškov in njihove posledice na duševnost. O tem pa prihodnjič.

**ČETRTEK
10. januar****TV SLOVENIJA 1**

8.50 Video strani
9.00 Grizli Adams, 35. del ameriške nanizanke
9.30 Šolska TV: Nadarjeni otroci, 4/5
10.00 Pustolovčina slikarstvo, 13/13
10.35 Muzzy, angleščina za najmlajše, 16/20
10.45 Mostovi
11.15 Zakon v Los Angelesu, ameriška nanizanka, 32. del
12.00 Video strani
13.40 Video strani
14.40 Muzzy, angleščina za najmlajše, 16/20, ponovitev
15.00 Mostovi, žarišče, ponovitev
16.00 Sova, ponovitev
17.00 Tv dnevnik 1
17.05 Živalska
18.15 Kapa nevidnica
18.35 Alf, ameriška nanizanka, 10/24
19.00 Risanka
19.30 Tv dnevnik
20.05 Vojne usode, angleščina nadaljevanke, 7/7
21.10 Teden
22.15 Tv dnevnik 3
22.35 Sova: Vse razen ljubezni, ameriška nanizanka, 19/19, Yellowhead Street, 3/12
23.50 Video strani

TV SLOVENIJA 2

16.00 Satelitski programi, poskusi prenos. **17.30** Regionalni programi tv Slovenija — Studio Ljubljana. **19.30** Tv dnevnik. **20.00** Žarišče. **20.30** Dlivi svet živali, angleščina poljudnoznanstvena serija, 10/14. **21.00** Mali koncert Marina Horak — klavir. **21.15** Včerni gost. **22.00** Retrospektiva Komedija na SSlovenskem — B. Brecht: Malomeščanska svatba. **23.30** Yutel.

HTV 1

9.15 Poročila. **9.20** Tv koledar. **9.30** Skrivnostno pismo, nanizanka za otroke. **10.00** Žimski šolski spored (do 11.55). **12.00** Poročila. **12.10** Video strani. **12.20** Pot okoli sveta, filmska nanizanka. **13.10** Veselje oblikovanja, dokumentarna nanizanka. **13.55** Satelitski spored. **14.30** Hrvatski pisci na TV ekranih. **16.10** Video strani. **16.25** Poročila. **16.30** 0 Tv koledar. **16.40** Skrivnostno pismo, nanizanka za otroke. **17.10** Ljubitelji narave: Karl Jones. **17.40** Hrvatska danes. **18.25** Številke in črke. **18.45** Začetnica narava Hrvatske. **19.15** Risanka. **19.30** Tv dnevnik. **20.00** Spektrikter, politični magazin. **21.05** Kvickoteka. **22.20** Tv dnevnik. **22.40** Poročila v angleščini. **22.45** Glasbena scenca. **23.45** Poročila.

SATELITSKA TV**SAT 1**

6.00 Dobro jutro. **8.35** Sosedje, Ladja ljubezni. **9.55** Teleshop. **10.15** Ghostbusters, Kadeče pištole. **11.30** Fort Boyard, ponovitev. **12.20** Kolo srčec. **13.00** TV-borza. **14.00** Sosedje, Ladja ljubezni, Glava, glavica. **15.40** Teleshop. **15.55** Paradiž, serija. **16.45** T.J. Hooker. **17.40** Poročila. **17.50** Sestra Kate, serija. **18.15** Priložnost, igra. **18.45** Poročila. **19.15** Kolo srčec. **20.00** Hardball. **21.00** Frenkov klub. **21.55** Poročila. **22.05** Lucky Lady, ameriška komedija, 1975. **0.05** Madame Claude, francoski film, 1977 (Francoise Fabian). **1.05** Hardball, ponovitev.

RTL PILUS

6.00 Halo, Evropa. **9.20** Medeni tedni v troje, ameriški filmi, 1945. **11.00** TV-butik. **11.30** Tveganjal! **12.00** Cena je vroča. **12.35** Odddelek M. **13.00** Bogat in lep. **13.20** S Santa Barbara. **14.05** Springfieldova za zgodbe. **14.50** Divja roža. **15.35** Poročila. **15.50** Buck James. **16.40** Tveganjal! **17.10** Cena je vroča. **17.45** Salvatorje. **18.00** Moški za šest milijonov dolilarjev. **18.45** Poročila. **19.20** Jump Street. **20.15** In večno počajlo lopove, a, avstrijska komedija, 1962. **21.50** Poročila. **22.00** Pirati smrti, ameriška grozljivarka, 1980. **23.55** Izdajalski obraz, francosko-španska kriminalka, 1967.

EUROSPORT

11.30 Deskanje. **14.00** Eurobics. **14.30** Rokomet. **15.50** Tenis, Avstralija. **18.00** Smučanje. **19.00** Moto šport, 20.00. **Odobjekta.** **21.00** NORDIJO smučanje. **22.00** MMoto šport. **22.15** SP v smučanju. **23.15** SP v plavanju, Perth. **0.15** Novice. **0.45** Rally Pariz—Dakar. **1.00** Kolesarstvo.

PRO 7

12.05 Ples v t temo, ameriška drama. **13.45** Shiloh ranč. **14.45** Jackie in Jill. **15.10** Dick. **15.45** Potepuh. **16.10** Waltonovi, **17.00** I Doogie Howser. **17.25** Na zdravje. **18.00** Petrocelli. **19.20** Colt za vse pririmere. **20.15** Trije moški v čolnu, nemška komedija, 1961. **21.50** Hawai 05. **22.45** Brandenburška divizija, nemški vojni film, 1960. **0.35** FBI.

TELE 5

14.30 Dliva življenje. **15.30** Wuldcat. **16.00** Igra z ognjem. **16.30** Poročila. **16.35** Bim, bamm, bino, Smrkci, Brave Star, Rakuni, **11.15** Popaj, He-man, Smrkci. **19.20** P Poročila. **19.30** Bliskovito. **20.00** Mesto, dežela, reka. **20.30** Hopali top, super igra, za 210.000 DEM. **21.00** Hicotolokvst, serija. **21.30** Poročila. **22.00** O Duddy, kanadski film. **22.15** M.A.S.H. **0.25** Brandenburška divizija. **2.10** Nedotakljivi, serija.

**PETEK
11. januar****TV SLOVENIJA 1**

8.50 Video strani
9.00 Delfin Flippier, 19. del ameriške nanizanke
9.25 Vojne usode, angleščina nadaljevanke, 6/7
10.25 Video strani
14.50 Video strani
15.00 Zarišče, ponovitev
15.30 Sova, ponovitev
17.00 Tv dnevnik 1
17.05 Tednik, ponovitev
18.10 A. S. Puškin: Pravljica o carju Saltanu, 2. del ameriške nanizanke
18.30 Cirkuske živali, švicarska nanizanka, 4/7
19.00 Risanka
19.30 Tv dnevnik 2
19.59 Zrcalo tedna
20.20 Midasov dotik, angleščina dokumentarna serija, 1/6
21.20 Zakon v Los Angelesu, ameriška nanizanka, 35/41
22.10 Tv dnevnik 3
22.30 Sova: Družinske vezi, ameriška nanizanka, 19/22; Prostor v vsoj družbi, angleški film
0.55 Video strani

**SOBOTA
12. januar****TV SLOVENIJA 1**

8.30 Video strani
8.40 Muzzy, angleščina za najmlajše, 15/20
9.00 Radovedni Taček: Jezero
9.15 Lonček kuhanj: Čokoladna zmrzlina
9.25 Čebelica Maja: Koncert skržatov
9.50 Kapa nevidnica
10.05 A. S. Puškin: Pravljica o carju Saltanu
10.20 Alf, ameriška nanizanka, 10. del
11.45 Slovenska kuhinja z ansamblom bratov Avsenik, 2/10
12.05 Večerni gost
12.50 Oti critique
13.30 Arsen Dedić — Šanson Rogaska 90
14.20 Francija v šansunu, ponovitev 1. oddaje
14.50 Manuel, kanadski film
15.20 Sova, ponovitev
17.00 Tv dnevnik 1
17.05 DP v košarki, vključitev
18.30 Divi svet živali, angleška poljudnoznanstvena serija, 10/14
19.00 Ali že veste?
19.20 Risanka
19.30 Tv dnevnik 2
19.50 Utrip
20.20 Žrebjanje 3 x 3
20.35 Križkaž
22.10 Tv dnevnik 3
22.30 Sova: Zlata dekleta, ameriška nanizanka, 19/25; Yellowthread Street, 4/12; Spet nazaja, ameriški film
0.10 Video strani

**NEDELJA
13. januar****TV SLOVENIJA 1**

8.20 Video strani
8.30 Živ žav
9.20 Cirkuske živali, švicarska nanizanka, 4/7
9.50 Zgodovina smeha, francoška dokumentarna serija, 4/6
10.40 Oče in sin, ponovitev humor, oddaje
11.10 Domaci ansambl: Alpsi kvintet iz Ivanka in Otrom
11.40 Obzorce duha
12.00 Druga godba: Balkana — poje trio Balkurka
12.25 Video strani
12.35 Show Rudija Carella, ponovitev
14.10 S. Bareja: Alternativa, 9. zadnji del poljske nadaljevanke
15.30 Sova, ponovitev
17.00 Tv dnevnik 1
17.05 Zoran Pezo: Dve poti do izvira, film TV Sarajevo
20.55 Zdravo
22.15 Tv dnevnik 3
22.35 Sova: Spet ti?, ameriška nanizanka, 7/13; Ulica strahu, angleška nanizanka, 5/12
23.50 Video strani

**PONEDELJEK
14. januar****TV SLOVENIJA 1**

8.50 Video strani
9.00 Alice v deželi risb, oddaja TV Sarajevo
9.15 Ciciban, dober dan: Šivilja
9.30 Tamburaška skupina iz Artič in folklorna skupina Emona
10.00 Utrip, Zrcalo, Mernik, ponovitev
10.45 Video strani
15.20 Video strani
15.30 Sova, ponovitev
17.00 Tv dnevnik 1
17.05 Zdravo, ponovitev
18.30 Spored za otroke: Radovedni Taček: Želva
18.45 Čebelica Maja: Narobe mravlje
19.10 Risanka
19.30 Tv dnevnik 2
20.05 Želimir Žilnik: Grešne ovčice, drama TV Novi Sad
20.55 Črni dan
21.45 Tv dnevnik 3
22.35 Sova: Avtostopar, ameriška nanizanka, 3/16; Ulica strahu, angleška nanizanka, 6/12
23.40 Video strani

**TOREK
15. januar****TV SLOVENIJA 1**

8.50 Video strani
9.00 Zgodbe iz školike, 3. oddaja
10.00 Šolska TV: Clovekovo telo, 12/12
10.30 V hrabih se dela dan
11.00 Kvaliteta življenja, 3/5
11.35 Sedma steza
11.55 Osmi dan
12.40 Video strani
14.50 Video strani
15.00 Žarišče, ponovitev
15.30 Sova, ponovitev
17.00 Tv dnevnik 1
17.05 Želva, ponovitev
18.10 Žgodovina Vatikana, 2. oddaja
19.10 Risanka
19.30 Tv dnevnik 2
20.05 J. Austen: Prepričevanje, angleška nadaljevanke, 3/5
21.00 Danny Kay z newyorskimi filharmoniki, 1. del
22.05 Tv dnevnik 2
22.25 Sova: Policijski oddelek, 6/6, Ulica strahu, angleška nanizanka, 7/12
23.40 Video strani

TV SLOVENIJA 2

16.00 Satelitski programi, poskusi prenos. **17.30** Regionalni programi tv Slovenija — Studio Ljubljana. **19.30** Tv dnevnik. **20.00** Žarišče. **20.30** Po sledi prednapred. **21.00** Sedma steza, športna oddaja. **21.20** Francija v šansunu, 2. oddaja. **21.45** Kraj v Evropi: Ulica v Bardejovu, dokumentarna oddaja, 2/4. **22.00** Yutel.

TV SLOVENIJA 2

16.00 Satelitski programi, poskusi prenos. **17.30** Regionalni programi tv Slovenija — Studio Koper. **19.30** Naš pesem, 9. oddaja. **19.30** Tv dnevnik. **20.00** Žarišče. **20.30** Žrebanje lota, oddaja TV Beograd. **20.35** Umetniški večer Shakespeare na TV: Kralj Henrik VI, 2. del. **0.10** Yutel.

HTV 1

9.15 Poročila. **9.20** Koledar. **9.30** Mali svet. **10.00** Žimski šolski spored (do 11.55), **12.00** Poročila. **12.45** Šolski spored (do 11.55). **12.00** Poročila. **12.10** Video strani. **12.20** Pot okoli sveta v osmedesetih dneh, filmska nanizanka. **12.55** Sadovi zemlje, oddaja za kmetovalce. **13.55** Govorimo o zdravju. **14.25** Televizijski družinski magazin. **16.30** There was Crooked Man, ameriški film. **18.45** Mali letni medvedi, risanca. **18.50** Poročila. **19.00** Mati svet. **19.30** Življenje, ponovitev. **20.00** Ježiti se vracajo, dokumentarna oddaja. **21.30** Posnetek smučanja. **21.45** Življenje, ponovitev. **22.00** Življenje, ponovitev. **22.30** Življenje, ponovitev. **23.15** Življenje, ponovitev. **23.45** Življenje, ponovitev.

HTV 1

SREDA
16. januar

TV SLOVENIJA 1

8.50 Video strani
9.00 Živ žav
9.55 Želimir Žilić: Grešne ovčice, drama TV Novi Sad
10.40 J. Austen: Prepričevanje, angleška nadaljevanja, 3/5
11.30 Video strani
14.50 Žarišče, ponovitev
17.00 Tv dnevnik 1
17.05 Ježutki se vratajo, dokumentarna oddaja, ponovitev, Po sledi napredka, ponovitev
18.20 Klub Klobuk
19.00 Risanka
19.30 Tv dnevnik 2
20.05 Film tedna: Iztrebljevalec, ameriški film
22.05 Tv dnevnik 3
22.25 Okno: Povratak k Staxu, 2. del
23.20 Sova: Alf, ameriška nanizanka, 20/24, Ulica strahu, angleška nanizanka, 8/12, Zgodovina smeha, francoska dokumentarna serija, 5/6
0.35 Video strani

TV SLOVENIJA 2

16.00 Satelitski programi, poskusni prenos. 18.30 Slovenci v zamejstvu.
19.00 Tv Slovenija 2 — Studio Maribor, Poslovna baza, Tu rula. 19.30 Tv dnevnik, 20.00 Žarišče, 20.30 Operne zgodbe — Trubadur, 9/10. 21.20 Svet poroča, 22.20 Yutel.

HTV 1

9.15 Poročila, 9.20 Tv koledar, 9.30 Vrnitev ladje Antilopa, nanizanka za otroke, 10.00 Zimski šolski spored (do 11.55), 12.00 Poročila, 12.10 Video strani, 12.20 Obstanek, 12.45 Sencs Templarja, 15.10 Video strani, 15.25 Poročila, 15.30 Tv koledar, 16.40 Povratak ladje Antilopa, nanizanka za otroke, 17.10 Tudi tegla leta, 17.40 Hrvatska danes, 18.25 Številke in črke, kviz, 18.45 Lepa naša: Kutina, 19.15 Risana nanizanka, 19.30 Tv dnevnik, 20.20 Poročila v angleščini, 22.55 Z licem v lice: Tin Ujevič. 0.25 Poročila.

SATELITSKA TV

SAT 1

6.00 Dobro jutro s Sat 1, 8.35 Sosedje, Ladja ljubezni, 9.55 Teleshop, 10.15 Policijska akademija, risana serija, 10.40 Komancerosi, ameriški film, 12.20 Kolo srečje, 13.00 TV-borza, 14.00 Sosedje, Ladja ljubezni, 15.15 Veter, 15.40 Teleshop, 15.55 Non Divi Zahod, 16.45 Pod kalifornijskim soncem, 17.40 Poročila, 17.50 Sestra Katerine, 18.15 Priložnost, 18.45 Poročila, 19.15 Kolo srečje, 20.00 Booker, serija, 21.00 Joe Dancer II, ameriška kriminalka, 1981, 22.40 Poročila, 22.55 Petek, trinajsteča, serija, 23.45 Lear, balet, 0.10 Filmski magazin, 0.40 Bočker, ponovitev.

RTL PLUS

6.00 Halo, Evropa, 9.10 Australian Open 91, 9.30 Australian Open 91, 11.30 Tveganol, 12.00 Cena je vroča, 12.35 Oddelek M, 13.00 Bogat in lep, 13.20 Santa Barbara, 14.05 Springfieldova zgodba, 14.50 Australian Open, povzetek, 15.35 Poročila, 15.50 Chips, serija, 16.40 Tveganol, 17.05 Cena je vroča, 17.45 Salvatore, 18.00 Moški za šest milijonov dolarjev, 18.45 Poročila, 19.15 Narodna glasba, 20.15 Gottschalk, 21.15 Delo na črno (Moonlighting), 22.10 Stern TV, 22.45 Australian Open 91, 23.25 Vojni piloti, Top Gun piloti na nalogi, ameriški akcijski film, 1988, 1.00 Delo na črno.

EUROSPORT

13.30 SP v padalstvu, Bled, 14.00 Motov šport, 15.00 Snikerji, prenos, 19.00 Cirkus, 19.30 Novice, 20.00 Snikerji, prenos, 23.00 Smučanje, 0.00 Novice, 0.30 Smučanje na vodi, SP, Phoenix, Arizona.

SUPER CHANNEL

7.00 Daybreak, 8.30 Hello, Austria, 9.00 Novice, 9.10 Mix, 13.00 Japonski poslovni danes, 16.00 Hotline, 17.00 On the Air, 18.30 Blue Night, 19.30 Novice, 19.45 Time Warp, 20.00 Reportaže, 20.30 TBA, 21.00 Ruska enačka, 21.30 Financial Times, 22.00 Poročila, 22.15 Oplotne novice, 22.20 Reportaže, 22.50 Ruska enačka.

PRO 7

11.25 Colt za vse primere, 12.15 Velikaški orelj, domovinski film, 13.45 Shiloh ranč, 14.50 Jackie in Jill, 15.15 Dick, 15.50 Potepuh, 16.15 Hiša na Eaton Placeu, angleška družinska serija v 52 delih, 1971, 17.05 Dojenje Howser, 17.30 Harryjeve sodbe, 18.05 Enaka pravica, 18.55 Dick, 19.25 Colt za vse primere, 20.15 Bitka za Jenny, ameriška družinska drama, 1986, 22.00 FBI, 22.50 Otroci Steforda, ameriška grozljivka, 1987.

TELE 5

13.30 He-man, Bobonski, Cadichon, 14.45 Prosim, smetite se, 15.30 Wildcar, 16.00 Igral z ognjem, 16.30 Poročila, 16.35 Bim, bim, bim: Smrki, Brave Star, Rakuni, 18.05 Popaj, He-man, Smrki, 19.20 Poročila, 19.30 Bliskovito, 20.00 Mesto dežela, reka, 20.30 Hop ali top, 21.00 Bagdadská kavarnica, serija, 1990, 21.25 Nenavadne zgodbe, 21.50 Poročila, 22.00 Sto tisoč preklettih doljarjev, italijanski vestern, 1967, 23.15 Ulica strahu, serija, 0.10 Bliskovito 88.



Priveditve

SREČANJE ABONENTOV DUNAJSKEGA ABONMAJA

V petek, 11. januarja ob 15.30 bo v Celju srečanje abonentov Dunajskega abonmaja.

Skupaj si bomo ogledali mesto Celje in njegove znamenosti. Po končanem ogledu mesta pa bomo v celjski farni cerkvi prisluhnili priložnostnemu koncertu.

Prijavite se lahko na tel. št. 853 574.

OBISK NA DUNAJU

Še vedno se lahko prijavite za obisk naših kulturnih predelitev na Dunaju. Naša karavana bo v to kulturno prestolnico odpotovala kar dvakrat:

v soboto, 8. marca	in
Emmerich Kalman: CIRKUŠKA PRINCEZA	v petek, 26. januarja
opereta	Eric Woolfson: FREUDIANA
	musical

Prijavite se lahko v kulturnem domu — pisarna 53/I ali po telefonu 853 574.

VESELO IN ZABAVNO POPOLDNE V ŠMARTNEM OB PAKI

V nedeljo, 13. januarja, ob 17.00 pa vas vabimo v dom kulture v Šmartnem ob Paki, kjer smo vam pripravili veselo in zabavno popoldne, polno smeha in dobre glasbe.

Predstavlja nam bo PIHALNI ORKESTER — Litostroj iz Ljubljane.

Dirigent Marjan Stropnik in humoristi iz Šentjakobskega gledališča iz Ljubljane.

Vstopnina je 50 din. Popustov ni!

OBISK V CANKARJEVEM DOMU V LJUBLJANI

Alternativno gledališče Ljubljana:

BRIGADE LEPOTE

Režiser: Vlado Repnik

Odhod avtobusa 26. januarja ob 17.00 izpred Rdeče dvorane Velenje.

Cena 100 din in doplačilo za vstopnico.

Glasbeni kotiček Radia Velenje

Pripravila D. J. Robby Bratina

Nazadnje sem vam pisal par besed tik pred koncem starega leta, kar pa seveda pomeni, da sem vam še nekaj dolžan in sicer želim vsem poslušalcem Radia Velenje, bralcem glasbenega kotička, skratka vsem tistim s katerimi sem imel kakršenkoli stik:



NEW KIDS ON THE BLOCK

POP 90

1. Tonight — NEW KIDS ON ...
2. I promised myself — NICK KAMEN
3. Another day in paradise — P. COLLINS
4. Show me heaven — MARIA McKEE
5. Nothing compares 2U — SINEAD O'CONNOR
6. Miracle — JON BON JOVI
7. All around the world — LISA STANSFIELD
8. It must have been love — THE ROXETTE
9. Black Velvet — ALANNAH MYLES
10. Vogue — MADONNA
11. I've been thinking... — LONDON BEAT

HOUSE 90 (na sporedu 14. 1.)

1. U can't touch this — M.C. HAMMER
2. Ice ice baby — VANILLA ICE
3. Cult of Snap — SNAP
4. I can't stand it — TWENTY 4 SEVEN
5. Killer — ÁDAMSKI
6. TECHNOTRONIC MEGAMIX
7. Get a life — SOUL II SOUL
8. Dub be good to me — B. INTENATIONAL
9. Infinity — GURU JOSH
10. Dirty Cash — ADVENTURES OF STEVIE V.

»Naš čas«, izdaja Center za informiranje, propagando in založništvo Velenje, Cesta Frančiška Fojta 10.

»NAŠ ČAS« je bil ustanovljen 1. maja 1965: do 1. januarja 1973 je izhajal kot štirinajst-dnevnik »Šaleški rudar«, kot tednik pa izhaja »NAŠ ČAS« od 1. marca 1973.

Uredništvo: Stane Vovk (direktor in glavni urednik), Boris Zakošek (odgovorni urednik), Milena Krstič-Planinc, Bogdan Mugerle, Janez Plesnik, Tatjana Podgoršek, Mira Zakošek (novinarji).

Izhaja ob četrtekih.

Sedež uredništva in uprave: Velenje, Fojtova 10, p.p. 89, telefon (063) 853-451, 856-955, 855-450. Brzjavni naslov: Informativni center Velenje.

Cena posameznega izvoda je 12.00 din, mesečna naročnina 61,20 din, trimesečna naročnina na 131,70 din, polletna naročnina 264,70 din, trimesecna naročnina za tujino 226,00 din.

Žiro račun pri SDK, podružnica Velenje, številka 52800-603-38482.

Grafična priprava, korektura, tisk in odpreme: ČZP Mariborski tisk, Maribor.

Nenaročeni rokopisov in fotografij ne vracamo.

Za »Naš čas« se po mnenju sekretariata za informiranje izvršnega sveta skupščine Republike Slovenije, št. 421-1/72 po 8. februarju 1984, ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov.

FOTOGRAFIJA BREZ FOTOAPARATA

V galeriji Kulturnega centra Ivan Napotnik je na ogled zanimiva razstava otroške fotografije za vse tiste, ki ste zamudili to enkratno priložnost brezplačne fotografike šole.

Delo je potekalo v skupini otrok starosti od 4 do 12 let. Mentor in ustanovitelj jugoslovanskega modela zgodnjem mladinskem fotografiks vzgoje VLADJA SIMONČIČ je mednarodni mojster fotografije, ki pa je svoj model sicer že zdavnaj predstavil v tujini, v Jugoslaviji pa je bila to prva predstavitev. Mlađa skupina otrok je delala v dveh tehnikah: kemogram in starogram. Obe tehniki temeljita na otrokovi zmožnosti opažanja sveta okoli sebe, ki jim ga avtor s svojo pomočjo uspe usmeriti risbo, to pa z zelo enostavnim postopkom otrok sam spremeni v fotografijo.

V fotolaboratoriju pa je majhna skupina mladincev nad 16 let izdelala zanimive fotografije po postopku fotograma. V upanju, da to ni bila zadnja predstavitev in ob objezenstvenem zadovoljstvu ob tem dogodku smo si obljubili, da se še srečamo za daljši čas.

Razstavo si boste lahko ogledali še do 22. januarja.

MILENA KOREN-BOŽIČEK

bro pozname, če ne drugače pa prav gotovo po veliki uspešnici SADENESS Part 1. No, muze v tem stilu bo prav gotovo še veliko kajti ENIGMA je izdala tudi album, ki nosi zelo zanimiv naslov MCMXC A.D. in ga boste kmalu lahko slišali tudi v Lestvici RV ... YO ... Prav tako kot LP Enigma imam za vas pripravljen še en album, tokrat skupine JIVE BUNNY—MASTERMIXERS ... YO ... Vsi, ki obožujete skupino SNAP se mi boste prav gotovo pridružili na koncertu, ki se bo zgodil na naših tleh in sicer 26. 1. 91 v zagrebški dvorani Doma Sportova ... YO ... CAPTAIN HOLLYWOOD sicer šef skupine TWENTY 4 SEVEN je tokrat poskusil sam brez ostalih članov. Če pa je zadel v črno bo vsekakor pokazala njegova nova plošča »Debora« ... YO ...



POP 90 — №1



Radio Velenje

Oddajamo na ultrakratkovolovnem območju na frekvencah 88,8 (oddajnik Plešivec). Naročila za vaše čestitke in pozdrave, obvestila, reklame, sprejemamo na upravi Centra za informiranje, propagando in založništvo, na Foltovi 10 v Velenju. Vse informacije dobite po telefoni 855 450.

PETEK, 11. JANUARJA: 15.00 Začetek sporeda; 15.15 Od Hude luknje do Rinke; 15.30 Dogodki in odmivi (prenos osrednje informativne oddaje Radia Slovenija); 16.10 Ekologi imajo besedo; 16.20 Za konec tedna; 17.00 Vaše čestitke in pozdravi; 18.00 V imenu Sovе; 19.00 Vi izbirate, mi vrtimo.

NEDELJA, 13. JANUARJA: 11.00 Začetek sporeda; 11.15 Od Hude luknje do Rinke; 11.25 Kdaj, kje, kaj; 11.30 Z mikrofonom med vami; 12.00 Od vrat do vrat (odgovorili bomo na vprašanja, ki ste nam jih zastavili pred 14. dnevi, takoj, ko pa spremjamali po telefonu 855 963 takšna vaša vprašanja na katera sami ne uspete dobiti odgovorov); 12.30 Konec opoldanskega javljanja; 15.00 Vaše čestitke in pozdravi.

PONEDELJEK, 14. JANUARJA: 15.00 Začetek sporeda; 15.15 Od Hude luknje do Rinke; 15.30 Dogodki in odmivi; 16.10 Kdaj, kje, kaj; 16.15 Minute z domaćimi ansamblji; 17.00 Ponедeljkov šport na Radu Velenje; 18.00 Lestvica Radia Velenje.

SРЕДА, 16. JANUARJA: 15.00 Začetek sporeda;



ZAHVALA

Mnogo prekmalu nas je zapustil naš dobar mož, oče, brat in svak

Silvo Škorjanc

1. 1. 1938—26. 12. 1990

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam nudili pomoč v teh težkih trenutkih.

Darovali cvetje in sveče ter ga pospremili na njegovi zadnji poti.
Hvala dr. primariju Alojzu Fijavžu, duhovniku za opravljen obred, govornikom, godbi in pevcom.

Vsem še enkrat hvala!

VSI NJEGOVI.

ZAHVALA
Ob smrti našega

Jožeta Zajca

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sošolcem, zdravnikom in osebju celjske bolnišnice, sodelavcem ESA in drugim DO ter ustanovam, šoštanski godbi, rudarski godbi iz Velenja, pevcom, g. župniku, sosedom in predvsem prijateljem, ki so Jožetu in nam pomagali in čutili z nami v teh najtežjih dneh.

Še enkrat hvala vsem in vsakemu posebej.

Žena, hčerka z družino in sestre z družinami.



Ob boleči in tragični izgubi naše drage

Anice Ferencina-Bebe

rojene KAŠ

se iz s srca zahvaljujemo vsem, ki so nam v teh hudih urah stali ob strani in bili v pomoci.
Zahvala gospodu župniku, govornikoma in vsem, ki so njen prezgodnji grob zasuli s cvetjem.

VSI, KI JO IMAMO RADI

ZAHVALA
Ob izgubi ljubljenega

Mirka Modrijana

iz Šmartna ob Paki

se iz s srca zahvaljujemo za vso pomoč osebju bolnišnice Topolšica z dr. Justinekom, kolektivu osnovne šole bratov Letonje, članom kulturnega društva, sosedom, prijateljem in vsem, ki ste se poslovili od njega.
Po posebno hvaležni smo Slavici Pečnik za vso njeno skrb in oporo v najtežjih trenutkih.

Vsi njegovi.



Zaman je bil tvoj boj,
zaman vsi dnevi hudega trpljenja,
bolezen je bila močnejša od življena.

ZAHVALA
dne 23. 12. 1990 nas je zapustil ljubi mož, oče, sin, brat in stric

Roman Lednik

iz Laz 23

Iskrena hvala vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti, mu darovali cvetje, vence, sveče, spominske maše in nam izrekli sožalje.

Posebna zahvala dr. Zwitterju iz onkološkega inštituta Ljubljana za lajšanje njegovih bolečin.

Iskrena zahvala gospodu župniku za opravljen obred, pevcem, govornikoma Ivanu Pustineku in Damjanu Likarju, sodelavcem Vekosa Stanovanjska oskrba, Iztokovim sošolcem s tovarišicami in vsem ostalim, ki ste nama kakorkoli pomagali.

Žaluoči: žena Magda, sin Iztok, mama Anica, brat in sestre z družinami.



ZAHVALA
ob prerani izgubi dragega moža in očeta

Jožeta Lončarja

rojenega 6. 2. 1915—27. 12. 1990

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam pomagali v težkih trenutkih, darovali cvetje, sveče in izrekli sožalje. Posebej se zahvaljujemo g. Harnikovi in Janku Šešlu za pomoč, dr. Hribarjevi za dolgoletno zdravljenje in osebju bolnišnice Slovenj Gradec, ki mu je lajšalo trpljenje ob težkih bolezni.

Hvala tudi RLV, častni straži, godbi Zarja, govorniku, društvu upokojencev in duhovniku za opravljen obred.

Žaluoči: žena Milka, hčerka Anica in sin Franci z družino ter ostali sorodniki.



ZAHVALA
Ob boleči in prerani izgubi drage žene, mame in ome

Ane Borovnik8. 6. 1926—3. 1. 1991
iz Tomšičeve 20 v Velenju

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za neobično in vsestransko pomoč, za darovano cvetje, sveče in izrečeno sožalje na njeni poslednji poti.

Iskrena hvala tudi godbi iz Šoštanj, govorniku, pevcom in gospodu duhovniku za opravljen pogrebni obred.

Žaluoči: mož Alojz, hčerka Marica in sin Stane z družinama.



Sporočamo žalostno vest, da nas je nenadoma zapustil sodelavec in priatelj

Leopold Starman

Od dolgoletnega delavca smo se poslovili v soboto, 5. 1. 1991. na pokopališču v Podkraju.

Ohranili ga bomo v trajnem in lepem spominu.

DELAVCI GORENJA ELEKTRONIKA

Odpravljanje posledic vodne

ujme so se lotili takoj

O tem, da je vodna ujma lanskega 1. novembra najbolj prizadela Zgornjo Savinjsko dolino smo tudi mi veliko pisali. Žal smo ob tem nekako »pozabili« na tiste kraje v naši občini, ki so prav tako bili, čeprav ne tako tragično, prizadeti zaradi prekomernih padavin. Zato smo prošnjo krajevne skupnosti Bele vode, da njihovo prizadetost širše predstavimo, z razumevanjem sprejeli.

Na zadnji dan starega leta smo se odpeljali v Bele vode, točneje v kraj Ljubija, in se sami prepričali kakšno škodo so naredili podivani hudourniki, potok Ljubija in številni zemeljski plazovi. Res je, da tod voda ni odplavila hiš, so pa nekatere zaradi drsenja zemlje ogrožene, hudourniki so odnesli veliko cest in nekatere kmetije so bile povsem odrezane od sveta, pa še bi lahko naštevali. Bele vode so po obsegu največja krajevna skupnost v velenjski občini, po številu prebivalcev (234) pa najmanjša. Prav zato, ker so kmetije zelo oddaljene druga od druge, so ceste, ki peljejo do posameznih kmetij, sila pomembne. Imajo 19 kilometrov krajevnih cest, ki jih sami vzdržujejo.

Ob zadnji vodni ujmi so bile najbolj prizadete ceste Grebenšek—Klošč, Grebenšek—Acman in Luka—Petkovnik—Leskovšek do najvišje ležeče kmetije. Vse omenjene ceste so doslej prizadene v krajani Belih vod s prostovoljnim delom in lastnim materialom sami sanirali. Nihče za to ni bil plačila, razen upravljalcev težkih



Cvetko Mlakar: »Ljudem je potrebno pomagati, še zlasti v teh krajih«



Ivan Drev: »Številni plazovi so na kmetijah naredili veliko škodo«

strojev brez katerih v tem hribovitem in skalnatem terenu, sploh ne bi mogla potekati. Povsem zaprta je še vedno cesta Ljubija—Zajetje—Luka v dolžini 1,5 kilometra. Doslej so krajani s pridnimi rokami, prostovoljna dela potekajo že od prvega dne poplav naprej, zgradili osem zasilnih mostov in so usposobljeni za prevoz z osebnimi vozili. Zemeljski plaz, ki ogroža hišo Luke Mlinarja, pa bodo v kratkem odstranili z udarniškim delom. Seveda bodo z deli nadaljevali spomladi. Zgrajene ceste bodo namreč morali utrditi z gramožom. Šest kmetij je tudi brez telefonske zveze, saj je podivljana voda pretrgala kablice.

Zapišimo še, da kmetje iz Belih vod, zlasti tistih zaselkov, ki so bili 1. novembra najbolj prizadeti, ne držijo križem rok. Takoj so se lotili zahtevnega dela, prijeli za lopate, pripeljali traktorje in

posekali potreben les za popravilo mostov in cest. Veliko sreče so imeli krajani, saj sta prav v času vodne ujme v tem kraju s težko mehanizacijo nekatera dela opravljala zasebnika, brata Cvetka in Polde Mlakar iz Šentjurja. Takoj sta prisluščila na pomoč in postorila prenekatero delo, ki jih brez težkih strojev ne bi mogli opraviti.

Cvetko Mlakar je ob tej prilnosti povedal: »Na tem koncu Belih vod delava z bratom za potrebe gozdne gospodarstva že približno osem let. Ker sva imela stroje tukaj, sva takoj pričela pomagati pri odpravljanju posledic vodne ujme. Krepko delava že dva meseca, in to z zadovoljstvom, saj vidiva, da so tukajšnji ljudje tako dobri in prizadetni. Vedo namreč da delajo zase in za svoj nadaljnji obstoj. Tem ljudem bi morali dati nagrado, da sploh hočejo tukaj živeti. Z bratom imava veliko dela in

ne veva, kako dolgo bova še tukaj. Na koncu naj še dodam, da smo udarniško naredili cesto do Slemenšča, ki jo je voda dobesedno odnesla. Slemenšek je težek invalid in povsem odvisen od prevoza z avtomobilom. Celih 53 dni je bil brez ceste.«

Naš obisk v Belih vodah smo sklenili s pogovorom s predsednikom tamkajšnje krajevne skupnosti Ivanom Drevom, ki je med drugim dejal: »Z deli pri odpravljanju posledic vodne ujme smo začeli takoj. Poleg prizadetih okoliških kmetov sta nam pridno pomagala brata Mlakar s težko mehanizacijo. Ne le, da sta pri delu pridna in uspešna, tudi najcenejša sta. Da dela pri sanaciji tako hitro potekajo, gre zahvala prav njima. Tudi drugi zasebniki so se izkazali, med njimi Robi Turinek, Jože Koželj in Ivan Stropnik. Sicer pa velja priznanje vsem kranjam, ki brez poziva pridejo vsak dan na pomoč kamor je potreben. Če tolikšnega prizadevanja med tukaj živečimi ne bi bilo, bi bile težave mnogo

večje. Razveseljivo je, da ima veliko razumevanja do naših težav tudi velenjska vlada in njeni komisiji za elementarne nesreče.

Naša največja želja je, da bi kraj, ki je danes siromašen, po tej nesreči ne bi bil bolj. Upamo in želimo si, da

bi zbrana sredstva za vodno ujmo v Sloveniji, prišla tudi v naš kraj. Zavedati se namreč moramo, da naših težav niti s pomočjo občine ne bomo mogli rešiti. Zato upravičeno pričakujemo širšo pomoč,« je sklenil pogovor Ivan Drev.

B. Mugerle



Skarpo ob poškodovanem in ogroženem cesti Visočki vrh—Ljubija pri Kovaču prav te dni utrujejo s kostanjevimi hodi, še prej pa so morali prestaviti strugo Ljubije.

Krajani Starega Velenja

V nesreči nisi sam

Starovelenjčani bivšo hišo Novakovih na Ljubljanski 11, dobro poznajo. Lani so jo prodali družini Skledar. Hiša je stara in potrebna temeljite obnovi, zato sta se lastnika odločila, da to tudi naredita. Dva prostora sta si uredila za silo in se vanju tudi vselila.

Na Božič, zjutraj je bilo, pa je v hiši izbruhnil požar, ki je uničil vso njuno dosedanje delo in povzročil veliko materialno škodo. Zgoraj, kjer je bilo tudi stanovanje oziroma stanovanjski prostori, so ognjeni zublji uničili dobesedno vse, med drugim

še zapakirano povsem novo pohištvo. Kljub takojšnjem intervenciji velenjskih gasilcev, hiša namreč nidalec od gasilskega doma, se je požar hitro širil na celotni objekt.

Na pobudo krajevne skupnosti Staro Velenje, predvsem pa soseda Štih, so v kraju uspešno organizirali pobiranje prostovoljnih prispevkov z namenom, da z njimi Skledarjevima vsaj malo ublažijo škodo. Krajani Starega Velenja, še zlasti pa zaselka Ljubljanske, so akcijo podprtli in tudi z razumevanjem sprejeli. Zbrali so 20.100 dinarjev. V petek pa sta člana odbora KS Staro Velenje Alojz Štih in Stane Hudales družini Skledar denar izročila. Danica in mož Željko sta bila presenečena, rekla sta, da je ta denar »zlata vreden« in se vsem, ki so prispevali kolikorkoli iskreno zahvaljujeta. Prepričana sta, da se bosta lahko kmalu vrnila v svoj novi dom, trenutno pa prebivata pri moževi mati. V nesreči, k sreči, res nisi sam.

B. Mugerle



Predstavnik KS Starega Velenja (desno) predala denar Skledarjevima (levo).

MILIČNIKI SO ZAPISALI

PRVA LETOŠNJA ŽRTEV PROMETNE NESREČE

Velenjčani smo bili spet v nečem prvi. Žal, tokrat s prvo letošnjo žrtvijo v prometni nesreči. To je bilo drobenco, ko maj dva meseca staro dekleto.

Okoliščine nesreče, ki se je pripetila 4. januarja malo po enajsti uri v križišču Šaleške in Kidričeve ceste, so še dokaj nejasne, velenjski miličniki pa so zbrali izjave nekaj prič, ki so se odzvale radijskemu vabilu, ostale izjave pa so seveda zbrali že takoj po nesreči.

Voznik osebnega avtomobila, sedemindvajsetletni Andjelko Milenkovič je v omenjenem križišču zavijal levo na Ki-



Trčenje je bilo silovito

dričevem cesto (peljal je iz mesta Velenja, v smeri proti Slovenj Gradcu), iz nasprotne smeri pa je pripeljal voznik osebnega avtomobila dvaindvajsetletni Albin Vovk. Voznika sta silovito trčila, tako da sta bili sedemindvajsetletni Fazima Milenkovič in njeno dete s katerim je sedela na zadnjem levem sedežu, zelo hudo telesno poškodovani. Dvomesečna deklica Dejana je kmalu zatem hudim telesnim poškodbam podlegla.

ZALETALA SE JE V OBCESTNI DROG

Voznica osebnega avtomobila, petindvajsetletna Irena Bartlma je peljala 6. januarja okoli tretje ure zjutraj po Celjski cesti in nato zavila na Šaleško cesto, kjer pa jo je zaneslo v rob pločnika, od tu pa odbilo v obcestno svetilko. Pri tem se je sopotnik osemindvajsetletni Roland Javornik lažje telesno poškodoval.

VLOM V DISKONT

V noči na 31. december je doslej še neznani storilec vlomil v diskont Pera V. v Saleku 90 in odnesel iz blagajne večjo vsoto denarja.

VLOMIL V OSEBNI AVTO

V noči na novo leto je nekdo iz vozila Darinke Č., parkiranega na Kardeljevem trgu, odnesel rezervno kolo in troje očal.

SILVESTROVANJE Z ROPOM

Nekdo je moral biti na silvestrovo ponoči silno spreten. Vlomil je v stanovanje Viktorja Ž., kjer imajo sicer alarmne naprave, a so bile menda izklopljene, pa tudi hudega psa. Odnesel je precej zlatnine, denarja, dragih oblačil.

»OROPAL« BULDOŽER

V času med 28. decembrom in 3. januarjem je nekdo z buldožerja, parkiranega v Prelogah, odmontiral meglenke.

ZALOTILI SO GA V NAMI

Matjaž K. je bil 5. januarja ponoči spet aktiven. Silno spretino je prišel v Namo, kjer si je nabral med drugim kup drobiža iz blagajn, potem pa so ga zalotili miličniki. Predali so ga preiskovalnemu sodniku, ta pa je zanj odredil pripor.

OTROK ZANETIL POŽAR

Na srečo so bili sosedje Bojana Ocepka 4. januarja, ko je zagorelo pod njegovim stopniščem, takoj na mestu in požar hitro pogasili. Miličniki so kasneje ugotovili, da se je tam z vžigalicami igral otrok Ž.Z.

IZ SODNIH KLOPI

Vrbič, Rezman, Gošnik proti novinarki Dela Plus

V ponedeljek je bila na velenjski enoti Temeljnega sodišča Celje razpisana obravnava zoper Melito Berzelak iz Šmartnega ob Paki, ki ji zasebni tožitelji Vlado Vrbič, Peter Rezman in Vane Gošnik očitajo storitev kaznivega dejanja žaljive obdolžitve po členu 108/1, 2, 3 kazanskega zakonika Republike Slovenije.

Melita Berzelak je v časopisu Delo Plus 19. oktobra lani, objavila članek Štiriperesna deteljica na pohodu, v katerem naj bi bilo po navedbah zasebnih tožiteljev več neresničnih, objektivno in subjektivno žaljivih trditv, Peter Rezman pa je vložil ob tem članku še zasebno tožbo zaradi članka iste avtorice, objavljenega v Delu Plus 28. septembra lani, z naslovom Roka roko umije — Politične igrice v velenjski vladni.

Melita Berzelak v ponedeljek na obravnavo ni bila, ker ni uspela pravočasno dobiti odvetnika, sodišče pa je (senatu predseduje sodnik Drago Šinkar) že poslušalo priče. Izjave so sodišču podali Peter Kapež, Marjan Marinšek in Ljubiša Savovič.

Obravnavo so preložili na 23. januar.

(mfp)